Kəndime

për

Ŝkołə tə parə

tə Ŝkypənəsə.

BIBLIOTEKA

Pjesa e parə.

BKSH

BKSH

BKSH

Kəndime

për

Škołə tə para

tə Škypəniəsə.

BKSH

Pjesa e parə.

BKSH

Kəndime tə para.

ВКЭН

і і-ґі-ґи

і, ії, і, ії, і.

ґґ ґґ-ґґ

ґґ, ґґґ, ґґґ, ґґ, ґґґ.

ґ 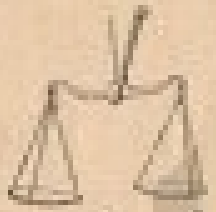 ґґ-ґґ-ґі

ґі, ґґґ, ґґ, ґґґ, ґґґ, ґґґ, ґґґ, ґґґ, ґґґ, ґґґ'

ј ј-ґґ-ґґ

ј, ґґ, ј, ґ, ґі, ј, ґґ, ґґ, ґґ, ґґ, ґі

ј, ј.

е, э е-ј

ј, ґе, ґґ, ј, ґ, ґе-ґі, ґе-ґэ,

i i-ri-ki

i, ii, i, ii, i.

u u-ra

u, ui, iu, u, iu.

t 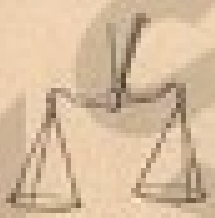 te-re-zi-ja

tui, ti, i tu-ti, tu-tu, u tut, túit'.

j jebriku

ji, ju tu-ti u-ji, i jú-ji, i ti-ji, ij-t', tu-tju u-jit.

e, ə ê-jeł.

jé i te-ti, jet, e êj-te, jet, tej.

BISH

e tu te, e ĵ te, je ts, ti ji.

l te ju ri

tu te, tu ti, i ti ti, tu, u te, ti

te, te ti, tu tu, u ti, tii, ti s.

l tu ts

u ti, tu ts, i ti ti, u tij ts,

tu ts.

b. ti tu

te s, ti s, tue ti, tij te tu e, i tu

ti, tuel, tje te u ji, tu ts tu te.

je-te, a-tje, i te-ti, tê-jə, jet tu-tjè, i tu-ti u-ji, te-tə, tə ti-tə.

l 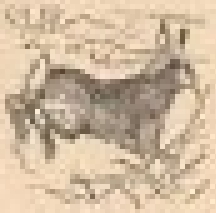 lè-pu-ri

li-ə, lê-e, leu, lu-le, te-li, lə-tī, lu-te, i lé-ti, tu-li, u ul te-li, jé lə-tī, lu-tu, lê-te, i-le-ti, u lut, u-le.

ł łu-łə

łu-łə, u-łi, tu-łə, te u-łij-tə, i ti-łi.

b bi-bə

be-ə, bé-tu-e, bi-ə, bje, bu-lə, bij, tu-bə, bi-te, i bu-ti, bue-li, be-li, bu-lu-e, bu-bə, bi-bə, bî-te, bī-ti.

о 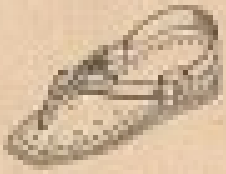 о-ја-ицу

ло-ја, і-ја-ті, ло-ле, ло-ја, ло-ле

ш-ја-ле ш-ліј-ла, ја-ло-ле, ло-

ла, ло-ті, е-ја-ле, е-ше-ті-ј

ло-ла.

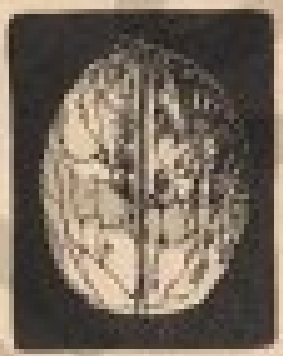

а ш-ја

і-а-ті, ла-ла, ла-ла, ла-ла, ла-ла,

е-ше-ла, е-ја, е-ві-ја, ше-ті-

ло-ла, ја-ві-а-ло-ла-ја-е-ті,

ла-ві-ті-ле-ла-ті.

O o-pa-ngo

oi, jo, i jo-ti, e jo-te, i jot, to-ja, lo-ja, te-li i jot luei-ti lu-le-ta, bo-la, u-jit, lo-ti, bo-ta, bo-ja, je-to-te, lo-le, loj-ka, tó-be, lo-te lu-le-ta.

a 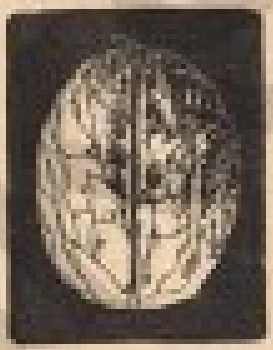 a-fa

a-tà, ta-ta, la-ta, la-tu-e, la-to-te, ba-ta, ba-ba i jot â i bu-to, tu-ta â tê-ja e jo-te, i ja-ti, e áj-ti li-ja, e-ja te ta-ta, la-la, ba-bi-li, ba-ta-li, bo-ta, tu-ba, jau, lá-je, bâ-te, bi-bā.

BLSH

d de t

da te, di ti, a dau, dau tu, di ti,
e di, de t i dai, di e, e dau, dau
tu, dau ju ai te e dau, u du te di
di, dau ti, ju ai e tu ts, a do
di e.

d di ,
e di, i de ti, dau, u dau, to tu
tu ti de t e dis ts, i dau de ts

BKSH

d

de-le

da-da, da-la, dé-li, dal-ta, o-da, dé-ti, dé-di, di-ta, di-e, dje, a-da, bu-dá-li, la-bu-di, dú-ji-to, do-te, e-di, du-li-ja, do ta di-e, dí-ja, da-ja, dai-ja, du-da, de-le e bu-to, i duel li-ja, to do da-da, a do-le o-det.

d

di-o

da, di-ja, i de-ti, u-da, e-di, e-dè, i i-do-ti, lo-da, e lo-di, u lo-de, de-to di-o e de-to dén, e li-da me to-jo, di-ja do e-da-to, e-dè de-to

di si de ta de in di ja do e du
ta, a u le de.

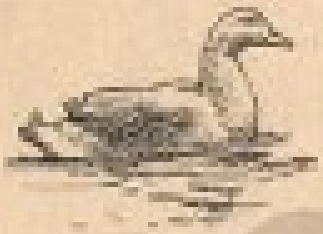

i ri hu
é ru, u ru, ri ja, de ru, do-
ru, e ri ja, hu hu u re te rol-
ta, u de rd ri ja, du re te, a ru
le u ru, ru é le ri.

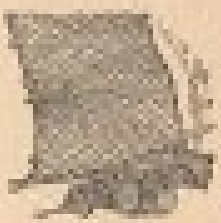

i ri ti
ri hu, le ri, hu ru, rol ti, i

e-da, a u lo-de? u lod, ba-bi-li e jet te u-ji, u i-do-tu-e.

r 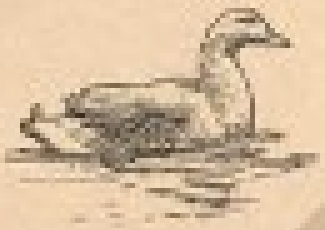 ri-ka

ra, re, ri, ro, ru, a-ra, é-ra, o-ra, u-ra, ra-ja, rê-ja, de-ra, do-ra, du-ro-te, ro-ja, lu-ro-te, bo-la â la-ra, la-ra, du-ro o i rí, ba-ri, ba-ro-ti, ru-je, u-ro-te to mi-ro-to, raí bó-ro.

r̃ 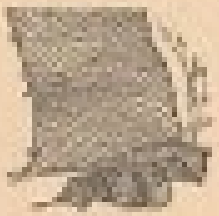 re-ti

a-ra, re-ti, ri-ta, ro-ta, ru-da,

ïï ti ïï tul u jil ti ïï ïï ti
dja ti ïï ti dil na dje ïï i
da tu ïn tu ïn.

n ne ni
ni ni ni na ne ti nl di na
ni dje e di ni di ti na ljo
na di ni n ne t i ti ïï tï ti
ni u n n ti ni n ti ni n

ru-de-to do-ra, ro-tu-la, ri-li, dje-ri, rũ-ja, bo-la ri te u-ji, ri-li â te dje-re-to ri ur-to, rje-di u-ji te a-ra, a to rẽj-ti? re-ti te u-ji e ro-ta te a-ra, u ru-e.

n ne-ni

na-na, nê-na, ni-na, ne-ni, nu-ni, nu-na, na-tá, ná-de, ri-ni, rê-na, nie-ri, nu-ri, u-li-ni, u-ni, na da nã-na a-ra, rê-nne-ne ba-ni-n' e nu-nit, rê-na â du-na e nie-rit, di-te-no ri-ni te ũ e na-te-no jo, ná-dje e di-ni di-te-no.

ВКЅН

ń ńa-la

ńa-la, ńi-tû, u-ńĩ, ńi-tu, ńa-la e ńi-la řij-nɔ n' ujɔ, ńi-tû je-to-te ńi nie-ri i ur-tɔ, ńê-ni lɔ-te e tje-tɔ-ri ńi-nɔ-te, e ńe-ha tu-be-n' e jet ńi, ńi-ni-ja, la-ńe, me ńe-hɔ, ńe-ti.

m mi-ni

mâ-re, i mã-ři, i mi-ri, me-ře, mɔ-ra, muer, mu-ri, u-mi, řu-mi, ńa-mi, i ńɔ-mi, e ńɔ-mɔ-ja, aj

te mi-re, mur-ta-ja, i mje-

ri, i maj mi, mai-ji del

me du-te, ši mo-l'e nie-ma.

e' vi ëi

vi-ti, re-tu-ta, vje-du-ta, ave,

vu-de-ni, u vi-tu, ju-da-vu, a v'

vi vi-na, e ta-v'du-vu, vi-du e

vi-du-ni ju-ns-tu-ti, u du-

ve-vit-re-ja, duel vi-ra, vu-ta

e u-jit.

muer ma-li-nə, mu-ri â ńo-mə, mi-ni del te bi-ra, ma mo-re maj-mu-ni-nə, e mer má-li i to mo-te-ro-so.

V 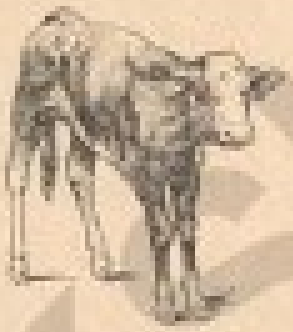 vi-či

van, la-va, va-la, va-da, da-va, vé-ra, ve-ti-ma, vá-ji, ve-li, le-va, vo-ji, vi-si, vo-ri, du-ro-ra lav-di-n' e ti, a-vi-tu te vo-to-ra, vo-ra vi-le-no nen ta-van, ja da-ve va-de-no a-ro-ve, te van vi-te va-l' e ma-de, vjen vé-ra, váj i ver-te-ta.

fe fes te-mbi

fee le mi, fua ta, te fue, fue me,

fee fe, fue fua, fee te, fee vjen

fua te e fua ta ne, fe ni, fua ta ts

fee te n's fue fes ta ts, fua te ts

fee taj-n's ve, va fua e dhe dit,

tes-mat e fuer fje-ts.

fe pi-ha

fee me, më fue e, a fue e fua me-re?

p 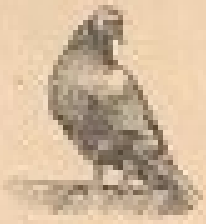 po-tu-mbi

pa-pa, pa-di-ta, pa-ta, pa-ta-ni, ep-ja pa-le-nə pun-to-rit, puel pe-la e lo-pa, ber-tit-tə pa-ta, pál-te lo-pa, pe-la u tu-tə-te, â bâ-ə pu-na per vâj, pe-li-mi â ńi bár, pē li-nit, pu-n' e pà di-tu-nə, pa-va ńi pje-pen, u per-poj-nə per-pje-tə.

þ þi-ka

þa-na, i þá-ti, þal-bi, þe-li-mi, þê-mə-ra, þé-ra þê-mə-re-nə, þe-

pu pe ri pai ta pal bi i u
vā ve, bu mi ā mā pil
se pi vō ni, pa ma ta par-
bi ta, i dud ni pi ji ta,
mu bi ā ne pe ji.

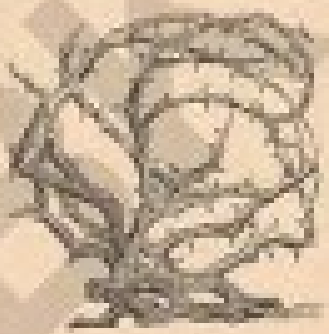

pe vā
pe bi, pe vā, pa ma, pa bi, pi bo va,
u pu bu, pi ta, pu vā, pe bē, pi
pi ta bi ur bi, pa mi ji ji ma

va ńi ʃu-e e mə ʃér, e ʃi-ʃi me ʃimʃ, ʃa-na-tə ja-nə tə ʃar-bə-ta, ja ʃej ʃo-ni-nə e i ʃér, bá-ri i e-ʃe-ve, ʃue-je ńi fja-lə, ʃe-je ʃu-po-re-nə, à me ʃi-ja, djal-ʃi i ti, i ra-ə tam-ʃit, i rá-ne vâ-ʃə-tə, lê-ni ber-ʃa-mə-tə, ʃe-pa-t' e ma-lit, ber-ʃa-mə ʃa-net.

f fe-ra

fa-ji, fa-la, fa-ra, fe-le, fê-me-nə, fa-ti, fa-rue, fé-ri, fi-ja, fja-la, fo-le ńi fja-lə t' ur-tə, faj-to-ri fi-ton fé-ri-nə, bó-ra bje fi-e fi-e, fi-lon tu-fa me ar-də, u-fu-la à e

fór-tə, fa-le fa-ji-nə, fje-ta te fé-ra-tə, fi-li-mi i fja-lə-ve, ra-ə fe-le fe-le, e fer-fu-loj a-tjè, fje-te mjeft, fa-ti i bar-də, fu-ri-ja.

h ha-gre-pi

ha-la, hâ-na, ha-pi, hé-li, hel-mi, ha-li-ja, a-her, ha-bi-ta, he-tor-va, he-to-he, hú-ti ha-te pu-la-tə, haj-ni a ra-ha-to-he-tə me tə vjed-me? me hi ha-he-tə fi-ja, hi-ni, hur-pa, har-tim i ho-lə, ha-pe do-re-nə, hu-pi hi-pi, a hâ-he-nə hur-ma-tə? he-ra he-rə ri

ts me he tim, de ts fi te he ts
hau ji, a ts he r's ra ha te he,
e ji mā he ra.

he hai ti
ha te ra, ha ju, ha ray fil me
e r's, he he ju ji he ra, ha-
ley hai ti i ji t, ti de hai n's
me he ne ju han-ji t, he r'a n
ha ju r'di sha, he in han he-ju r'

ra-hat, la-hu-ta, hu-de-ro, paj-to-he me pé-mo, hu-ti-mi, i hue-ji.

k

ká-li

ká-li, ka-lo-ri, ka-da-lo, ka-fi, ka-lo-va, ka-lam i kal-bot, kal-mi, kê-mi, ker-ka-ja-ku, ki-ji â i bu-to, ko-pur-da, ko-je bu-ket, ka-lo-va ko-ta ko-do-ra, ko-ko-ti, ka-val ka-la-mit, kû kjáj-no? kê kó kja-o? vê-ni ka-pa-ku-no, kû kjé? ka-lo-ri ka-pi ká-li-no per

du kui kuu lon u jï, kui ker ke-ve? kui du ku to kuu kï jï.

ï kï ni ku pa, kuu je re, nu kuu ju to kuï lil, i ri kuï rï nu je rï, i ve jï kuuk mel e kuu ke,

ku je ku ke, kek ju ker tet na te-ne, ke-te ku rë-ne u-tje, i ba-i kuïl, je i ku-ke i re-dit, ke-ni ki le kenuk ku, ke-pe kuu-je re-ne, ker-ti-ni, ke-rï, ke ke-rë ki ku-ke-te.

do-ret, kúi ja da-o ká-li-no t' êm? ker-kúi, ku-ku-va-ja, kû ké ku-le-no? kû du-ke-to bar-do.

k kê-ni

ka-fa, ke-ful, ka-fo-re, kel-bi, ke-me-ri i fu-ra-ve, kên i kek, kel-be-to ke-pa, ti moj lu-le moj bu-bu-ke, ki-te kê-ni-no te ke-ra-ni-ku, i mi-ri e i ke-ki kan ferk, hi-ke ka-fo-re-no, ki-ro-to ke-po, ki-kó-ra á úi bî-mo, kor-ti-mi i t' ur-tit i bân mi-ro to ke-kit, i hu-ki pu-na, kie-li du-ke-to kuk, kúr pi-ke-no fik-to, i-ri-ki no fé-ro, kê-ni kû ha le-ho, kê-ni ki le-ho nuk ha, ke-pe pet-ku-no.

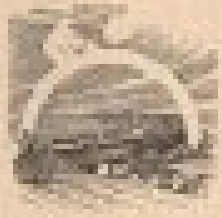

y yl-be-ri

yl-be-ri, yl-ke, rý-be, dý-li, dyr-ńa-ja, me ńy-e, po-ly-he, i đem fy-ti, kah vjen ty-mi? kah by-ku i y-no, u ko-put ry-pi, ly-pa dy fiḱ, u ły-e pý-ka, to-lý-ni i lo-po-ve â mā i mi-ro, ky ká mā ky-vet, i hi-ni no sỹ, ko-ky-re byl-by-li-no, u ły-e ky-pi, i ra-o ty-mi no fo-ty-ro, ky-kja ti!

s si-ta

sa-ba-hi, sa-ha-ti, sak-si-ja, re-sa, he-sá-pi, po-ro-si-ta, si-vjet kam ar-do ro-sa sá u-ji, mos i fol kek as-kúi, as ńê-ni as tje-tori, si sju so-le ko-sáj su-ko? mo hi-ni sa-

sə̈ sə̈ fuu-ni ky fe te, ns se si, rə̈ sə̈ r sy-
fe-rz, kə̈ sj ni-n sak si-r.

S Sɛ-gu

sɛl kɛ, sə̈ rə̈, dy si kɛn, dy sɛr-
kɛj nn ni de n muk rɛ̈-n, nɛ̈
kəs fuj, nɛ̈ kɛs kɛn-ru t'n sə̈,
sɛ kɛj si fur fu sɛ-n, kɛ sɛ̈ tɛ n sɛ̈ sə̈
ts? kus sɛ fɛ ts tɛ sɛn? kɛr kus sə̈ tɛ dɛ ja
sy tɛ n, sɛ kut i rɛ̈j sɛm, nɛ sɛ̈-sɛ kur-ds,
rɛ sɛ̈ n sɛp tɛ-rɛ ts n fu sɛ.

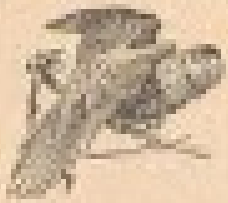

X Xɛ-gu

xɛ n-n rɛ, xə̈ nɛ, xɛl nɛ ju, i xɛ,

pu-ni no sy, sí â sa-ha-ti? si-t' e re-a, mos i siəł sy-to, ser-po-se-to.

š 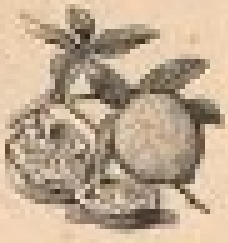 še-ga

ša-la, ša-li, šal-da-ni, ša-pi, ša-ra, su-ba-ši, še-ji, šiu, šeu, ši-ta, ko-ši-ki, kuš ve me šo-ko to ke-ki-o ša-ron, šum kuš šet špir-ti-no per še-kuł, ši-je pet-ku-no me bru-šo, ši-ta le-ši-n' e de-le-ve, kuš lot a-ši-kos? šer-ma-še-ku e ur-pi ja-no ńi, vê-nja šu-li-no de-ro-so, ja-no šê-jo še-ga-to.

z 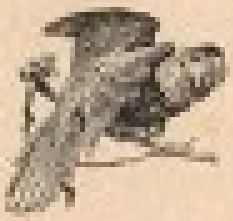 zo-gu

zâ-na, zâ-ni, zá-ri, za-be-li, za-ko-ni, pa-za-ri, az-ga-ni, zá-li, za-

nü xel so-ün lo xe xa, lü-ni xü-
le-xe-so, ja n'je-ko xe-rde li-
ja-la-e kü-da-lo xa-me-lü,
xë-me-r'e xe-xo, xi-ja-e lu-ko-so, xa-nät
i-mi-ry-mes u je-r-xj' me a-le-lo xe-
xa, lul-xoj.

ž xa-lo
xü-li-na, xe-lu-ni, ä-xy-e nu-
xë-re, xü-va-ri, ä-lü-s xe-le-xe-le,
nü-xa-lo di-el, lox-du-ri-je-sen, xü-ri,
xu-ri-na, xi-va-nuk-ri-ru-lat-mes-lün
xur-mo, ä-le-ko-xu-ri-no.

li-na, za-ma-ku, ze-ńi-ja, nie-ri i kek e ze-za e vé-dit, e zo-ja e špio-so, ma po-to zê-mo-ra, pa-re si zá-li, ze-ńi-ni ni-mon to vor-fo-ni-n' e i vor-fo-ni ze-ńi-no, e rēj-ti u-zda-ja ki i kiš le-o no zê-me-ro, zu-ma-rja ká zâ-ni-n' e fór-to, zé-li i pu-no-ve to zo-tit.

ž ža-bo

ža-ba â bâ-o žu-bel, žá-ku, ža-bi-na, â ńi fa-ro ba-rit, ža-va-ri, že-la-ni, kiš pet-ku-no že-le že-le, ži-ri, ži-va, žur-ma, e žy-ti no hur-po, â to-ko žu-ri-no, e bâ-ni žń-ri, kuš bân žur-mo? žá-ri, mos u žyt, u žy-e me ži-ri, žá-ri.

c ci ri-ho ho

co-le hu, ci-hu, cc co fi hui-li,

mi-ca e dau ci, he ni cu ün-li

ve so-l, me ve sa he cc no,

u ji u co-ho, ci-lo jus? ni ku-ro-c'e co-

cc ro, ni co-h'i hu-he, e dau co-pu co-

pu, pür u cul!

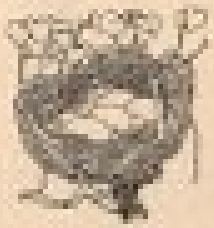

i cör-de

ci-pu i hu xa nil, ni cör-de

ci-ri ho-hus, cü-ha-li-i mu-

li-nil, ci-hu, cu-pe-le, sa cü-

da-ha-he ns, u cü-e cö-bü-ni, i

c ci-ri-ko-ko

ca-mer-lo-ku, ca-pi, ca-ra-ni, ba-ci, i li-đa be-cit ni ka-ro-co to vo-ce-ro, mi-ca e da-ci řij-no te vo-to-ra, ko-tec me ɲu-po-ra, n-j' i ce-ko, ec e mef sa-ki-ce-no, pal-ci i ka-fo-so, cir-ka e kul-mit, co-fi ca-pi, ce-ru-le, nie-ri i ci-ka-tu-no, cu-ba-t' e mal-cio-so.

č čér-de

ča-ka-li, ča-li, ča-lo-te, če-re-ku, či-ka, čar-ku, mos pač pu-no luei de-re-no, čo-ba-ni ruen vi-ča-to, a ké pa-o čo-bâ-ni-no me vi-ča? kuš či-lo sÿ-to per-pa-ra nuk ču-

vi·ds si·ä ji·ni, ä·ti·hi·ä·ä·ä·ä·ä·
hi·hu·ni·n, si·ni·ä·i·si·n, i·
ä·i·si·ä·ti·hi·si·n·ti·ä·r·de·ts.

g ge·nu·ni·
ge·ti·n·a, e·ti·ga, ni·gu·ni·nu·
ge·nu·si·l·hi·s, gi·l·ni·ä·ä·ä·l,
gu·si·hu·ti, ge·r·ga··n·a·ge·r·gi·ti·a·i·n, ti·ar·
ge·ja·gu·r·ni, gi·l·hi·n·e·ti·ar·d, ni·ge·
ge·ti, gu·si·e·n·gu·i, gi·a·ti·hi·ti·fy·ti,
gi·n·hi·ge·r·ä·ti·n, gi·ti·n, i·gi·a·ti.

g ge·ti·
ge·ti, gi·ä·ja·n, a·i·je·r·gi·ge·? gi·y·

di-te-tə pas, ča-va ńi co-pə gúr, ča-pi-mi â i vér-də, či-le de-re-nə me čilc, či-k' e čn-pə â ńi.

gr go-ma-ri

la-ga, ga-bi-mi, gá-di, ga-fo-re, gel-ke-re, gi-ci-lo-ve, ger-ga-va, gja-sa, i gja-ti, go-ja lap e do-ra dap, gi-ri i gjet mi-nit, gel-ke-re e gúr bâj-nə múr, zo-gut tə go-ma-rit i po-nə kerč, gu-ša-ku-ki kâ bâ-ə čer-de-nə nə gard, gaz i pâ hie-šem, ńi go-tə u-jə.

gr gə-li

i gá-li, ga-nə, ga-ku, do-ga, gā-ja

sa mü e gjysm xog, gja kur i xogju,
gjysm der gj n mu gjue n fyt s,
mos gj hr kok, gj ta dr gjur mu gj jet,
gj hr gjys mu n mi r gju mi per sr te ps
rit tan kok gjy t ti i gj t mgjy t hr ku rit.

dz

i dzi t, dzi ma, rën dza, ma dzi
m sën, kam dzi m ni fo kam
dz, m i dzo m t, si ihe dzi s
dur: t, ha sa u e ma dr dzin
fy ti m, per dzi mi a t dr t.

to gá-lit i ri-te-to no do-ro, ge-li ha ge-pi-n' e a-hit, gý-gi, gy-te-ti, ga-ku u-jo nuk bâ-he-to, ge-li ko-kot, gur-mo pu-laš, gu-mi â pas-ky-ra e de-ko-so, gue-ta-ri guen, si to gi-kojš šo-ki-no kan me to gi-ku-e e-dè tŷ, gip i ci-li, gip kuš.

dz

dzâ-ja, me dza-no, run-dza, run-dza-ku, na dzû-ni bó-ra, i dzé-ti, e dzi-na, dzé-ne le-pu-ri-no me ker, fa-ko dzi-o me ži-ri, me dzje-ro, nuk e dzû-na se u fo-dzo-va tui e-co ne-per ran-dza to pê-mo-ve, m' i dzo-re mê-to, ka-ša-ta e ma-de to dzên fy-ti-no, na dzû-ni šiu.

di

dia ma da ni, ho dia, ve se dy

te ni, ma te no si fe no dii-

dii te ja ta, fu te no di ju,

ne pja dia vi pi ni, mes e bin dia-

gaj duer; hyj to du he no dii dia dii

dia, sa vejt dii mi i dia te pit!

ved

e nde za, nde gji sa, bi ni nde

no gjith ii, ja nde han te së ni,

nde he to i no dra nde fi tes, ed ha to nde

ri, ja ri-ne du to ndy sa ta nde ja te ma

BIBLI

dž

dža-de, dža-ko-ni per voe, dža-mi pe-he-tə, džur-di-ə me puš, dža-mi-ja e ku-ќe, džy-mer-ti, ha-dži-ə i po-nə a-ti ќi ka ke-nə nə ќa-be, m' a čar-tə dže-pi i dža-ma-da-nit, kan da-lə dži-dži-ło-ja-tə, dži-dži ba-noz, ha-dža-ri, a-dža, m' a nep ńi dže-vap, tu-dža-ri, dže-le-pi.

nd

me nda-lə, i na-ndi nd' u-jə, sa-nda-ły, ndo-ńi, nder ģiþ se-nde nda-le vé-di-nə, ndé-r' e ra-ndə, ndi-gjə tə pa-rə-tə, ja ndu-ka le-ši-nə, si ké ndje-hə? me ki-nda tə ќe-ndi-su-nə, i ndye-ti nuk ka ndê-jə nder ģind tə də-li-rə, ndi-ќe ndo

ndi, ndo-da ndo-re t'u-ndë, a vënd i
zu-ndë, si ke' ndje ko?

ng

nge ka nge-ra, ka nge-ni nget
si i-re, mes u nguel, nuk ngjet
ti ngel si ti-ni, ngi-ti,
e mu-ndej ta ngi-ni, si nger-de-se t'i,
ji ne nga po duer-ti, mes e ngue ki-
ni-ne, gur-po ni e ngu-ju-e ne ni ti-ri,
mes i ri nget.

nd

nd'i, ndi-esa ndej, ndo-de da zy-

BKSH

pak ndé-re-n' e vê-ndit, kuš nuk ndi-gjon na-ne-nə ndi-gjon tə ndier-ke-nə.

ng

nga, ngar-ki-mi, mos u ngar-kó te-per, nga-tə-ři-mi, u derd la-ngu e ra-ə nder la-kə-na, e dzu-ni nger-ëi, lə-ngi-mi á ńi lə-nga-t' ə ra-ndə, i mê-ëə-mi nuk ngi-he-tə kur me di-e, ngau, nge-la, la-ngu, lang, šu-ngu-ło-te, ngu-šə-ři-mi, la-ngo-ni nget, si su ngi-ne kur, pê-ngu, ma-nga, kú u ngu-le.

mb

mba-þa, i mba-þe kə-pu-ëə-tə, ku-mbo-na bjê me ndi-e, a ká ra-ə ku-mbo-na?

mɛ̀ŋ-ka-ŋ̀ka-ŋ̀ka, jɛ̀ mɛ̀-ŋ̀ka-jɛ̀ ŋ̀ka-
mɛ̀-ŋ̀ka-tɛ̀, mɛ̀ŋ-ka-ŋ̀ka ŋ̀ka-jɛ̀-ŋ̀ka-ŋ̀ka-ŋ̀ka,
ŋ̀ka-da-ŋ̀ka-mɛ̀-ŋ̀ka-ŋ̀ka, mɛ̀-ŋ̀ka-jɛ̀-ŋ̀ka-mɛ̀-ŋ̀ka-ŋ̀ka-ŋ̀ka
ŋ̀ka-tɛ̀-ŋ̀ka-da-mɛ̀-ŋ̀ka-ŋ̀ka-ŋ̀ka-mɛ̀-ŋ̀ka-ŋ̀ka-ŋ̀ka

pə i dem ka-mba, u mbə-lod-ne tə ta-nə mba-rə, sá mba-roj ńê-ni ja mbə-ři-ni tje-tə-ri, tə ha mbə da-mbə, u-da e mba-rə, pə-łumb i mbu-śu-nə, ku-mbu-ť e a-mbe-lə, mbas-si e mby-te ǩê-ni-nə ki-te nə he-ndek.

bl, br.

ble-ta, ble-ri-mi, me blu-e, blo-va, mie-łi-nə nə mu-łi, u-la-ni-ku á mbu-šə me mjal-tə ble-taš, á bá-ə u-fu-ła blu-də, bri-tə-ši-nə bret-ko-ca-tə, e re-pi bre-šə-ni bré-nə, kuš e brén ke-tə buk? lu-le bli-nit, a ble-ve li-bra šum? i vû-ni ii də-ŕa-sə breut, briə-ť e nie-rit e briə-na-ť e kaut.

pl, pr.

ple-hi, a þy-e ple-pi, pleǩ-ni-ja á per ť u ndé-ru-e, bje-ri pra-kut tə ndiejn

flo ri fun to lu n i, fli si, flu
lu ni, flu mi, pla ge ri,
fra lu, fre ru, fra na, fro ro, fro
zi n, nde ri fri nde n fri la fraq, fradha.
fl, fi, fl.
flu lea, flo lu, flu lu ri,
flo la e xe gul, fla ma, fli
lu, erd fro ri e fu mla fla-
la, fry ma, fru fu, fra li,
fral ni ja, fry ni, a fro ju, flo ni, flu
e, flu ju, flu ju lu, fri ga, fri ni, fra-
ni ju, flo ri ni.

PROOF

de-ra, mos pri-tò me dza-nə, mos pri-gjò te de-ra, ndé-rò pri-nde-nə, pri-ndja mu-ndo-he-nə per né, e prû-ni prei pro-ża-mit, e preu me pluer, pro-v' e plo-tə, sot e prê-nde, pra-ši-ti ko-ło-mo-ki-nə.

fl, fr, ft.

flēi me ma-sə, fla-ka-da-ni, flē-ni teš, a ja vû-ne frê-ni-nə? pri-fti e fra-ti, flu-tu-roj prei fri-get, fro-ri a i ftof-tə, frŷ-ni é-ra e rə-dzoj ftoj-tə, a fto-fə e i ka da-lə frû-pi, lu-le fra-šə-nit, e dzu-e fla-ma e i me-re-tə frŷ-ma, frŷe-te é-ra ne-per fra-ńi-ja, flo-ku, co-fi ftu-ja e ftu-ja-ku, u ču-e flu-tu-rim.

gl, gr.

gle kë, gla en, gra ti ja,
gri ma tu kel, gri lun,
grip ti nit, lun gre fi,
gru e ur ta, gre si kë rë, gryk si-
ja, de gri, gri ni jë, gli kë t'e lu
me o se, gru mul gru nit.

kl, kl, kr.

kle ri, klo gje ra, kly çi i tu-
lum, klu lun me zogj,
kla klu gi ja, kra fi, krep, kreq li, kre
ade ta ko ka, kre ka, e kre' me, kri se,

gl, gr.

gli-ke-t' e ka-mbə-ve, glo-kə-tə, gla-ca pu-laś, grá-ni-ja, pi-ke mi-ši-nə nə gra-de-lə, a e bà-ne gru-muł gru-ni-nə, fja-lə gráš, ka kə-ndu-e gri-žə-la, e dzu-e ha-gre-pi, po tə ha grē-pi, ec do-gri, ńi gri-mə buk, gry-ka e pu-sit, gro-p' e ma-de, lot gro-śi, gru-e e ur-tə, gryk-si-ja, gro-ša.

kl, kł, kr.

kły-ći me ar, ha-kła-gi-ja ho-łon pe-tə-tə, kle-ri e ro-sa, gru-ni ká dza-nə kło-ge-nə, kraj-li i rí, krah-no-ri, kra-hi i djaþ-tə, sot á e kre-me, kre-žə-mi-tə, je-na nder kre-žem, kre-hu mi-rə per giþ di-tə, kri-śi á ńi bi-mə, kry-pa du-

kërr ni i ma lit, a ke ni kërr je? e ke ma ni kërr-e, kërr e ma dë, kërr-mbi i mo nda sët, kërr nde, mos u kërrei.

ngl, ngl, ngri.

ke ngli xi, a ke ja s'ndi ngli x?
m'u ke ngle ti s, ti ngli mi, ti ngleu, ke ngle te kai ti, i ngra ti, i ngra ka, i ngri ti aj ka ngre te je r, e me ra ngr'yll, kai ngri s a kuk, i ri ngri s ja e e ëmr ti.

he-tə per hae-na, me-r̃e sa-ne-nə mẽ kr̃a-bə, krof-tə krye-t̃ e i dal-ši-nə mẽ-tə, kr̃ý-k̃i i mad̃, kro-ni i ɲa-tə, k̃i-tju kru-nde pu-la-ve, mos e kro krye-tə.

ngl, ngł, ngr.

po vi-ši-nə bar-ka hi-ngli-ze, a u hẽ-ngle-ti-se fort? ti-ngłon ve-ši, hi-ngło-te ká-li, ti-ngłi-mi i be-r̃e-ve, ha-ngra pẽ-mə e mə bã-ne kek̃, i ngra-ti un, e ngre-ha me də-rə, i ngri-ti ti, ha-ngre te-per, ká ngri-ə a-kuł, ngri-ni lu-mi, e mo-re ngryk, me ngre-hə, buk ngrũj-tə, ngri-si-ja, me ngra-nə, ngra-na mo-ła e dar-da.

xg, xg, xg.

xgi di, e xge da, xgi dae bi in, e

xgju la, ni u xgi n, u xgu ni e,

xgo ni, ne s e xgu ne, lusi xgu

li lu le ts, ve se xgu ni n, xgu.

she, she.

shea ne, shei ji, shgju si ïel,

ïi shgut, shea ti, she jea ni,

shea la shea la lik, she la, shu, shea ne, she-

jea ne she ju, shea la, she la shgjea, shi ne,

she za, she ju, shea la va, shea si, ne shy e, e

BKSH

zg, žg, zǵ.

mos u zgaḉ kə-tū, zgje-da, vû-ni ḱé-tə nen zgje-də, zgja-te kra-hi-nə, žgû-ni, ro-ba žgû-nit, mos i žgul lu-le-tə, ble-ta mbu-ši zǵo-ni-nə, zǵa-no-he-tə si bue-li, e kam zǵa-nə fə-si-nə, e zǵu-moj per dû-ni, zgo-da nder mə tə mi-rə-tə, me zgje-də, zgi-de' ka-li-nə.

sk, šk.

ska-ji i a-rə-ve, a nə skam, skje-pi i zo-gut, mos ski-tə-lə li-bra-tə, brisk rues, m' u škep pet-ku, a po ško-ni nə ško-lə? ška-l' e gja-tə, ško-zə bar-də e ško-zə ze-zə, me šku-e ška-mi i dé-tit ḉon šku-mə, škur-to-je ško-pi-nə, bre-ška, hje-ška, a, šky-e sku-ndi-li i žgû-nit, ški-nə i po-nə fə-me-nə-sə tə škjaut, ško-va mo-ti-nə tui dza-nə skor-ta, ška po pu-e?

shqye-me, shu-me de-të, shu-ra.

shë, shë.

shë-të, sha-ni, shë-ra dy shqy-ra, shë-të, a shë-ri, dy-rash, shë-të, shë-të, shqy-ni, a di-shqy-të. shë-rë hu-ngri-ra-të-ra-të-ri shën.

spë, spë.

spa-të, spë-ri, spi-hu, spë-të, spël-ën, spa-ra-vje-rë, spqi-të, spë-la, spë-nde, spa-ta, spa-ta-he, spi-ja, spë-rë, spa-ta-ra, me spa-ra-da, spë-ri, spë-ra, spë-rë,

di-ška, po fryn ó-r' e fre-skə, kep e škep nuk bân.

sḱ, šḱ.

ska-pi, skó-łi, sá skep ké? hyp mbī ske-le, kū i ble-ve a-tó briskʔ lə-ku-ra e ška-rit á e bu-ku-rə, šky-pja na ški-mi pu-la-tə, gju-ha šky-pe, a đi me fo-lə škyp? dja-pi dzé-he-tə me ski-lə, la-ji é-nə-tə nə skoł.

sp, šp.

spa-ta, mos kit spil-ca, m' u per-spje-tə, ndə-ro-va ru-spa-tə te re-špe-ri, ngre-hi špiə-nə nə špat, e dog spe-ci, i šper-la-va me špu-zə, špir-ti i nie-rit, ni špé-lə špé-ndəš, spo-li, spi-ku, špej-tó me a-tə špór-tə nə do-rə, šper-dau u-ji-nə e dé-tit tə kuḱ.

ši špuer, mes u špe til.

št, šl.

šti na, šta ni, šte na, u šti ni, i

šter ni ji, ne šter ji ka, i ja

šter, mes ke stis u šti, ašt, išt,

i šte, šte ri, šty na, šter nge va,

šte va, ne šta e, de šta, šty ka, bo šti,

šte gu, i gu šti, i šta ti.

zd, žd.

zdat ku, i zda ju ne, zda ji,

i žde šu jet ku ne, ves e

žde s ne ke bin, ku ri de ke

st, št.

sta-ni i be-re-ve, ti jé ster-ni-pi i jo-nə, e ster-pi-ku me bal-tə, kuš ke-sti-sə šo-ki-nə ášt per t' u ke-sti-sə ve-tə, šte-gə mä pa-rə, mbu-še me štu-pə, bi-šti i stä-zə-ve, gi-šti i mad, bo-šti i ke-rit, kam bá-ə ńi pu-ška-li-ke što-gut, mos m' i šter-ngə gi-šta-tə, sa i-šte sá-ha-ti? ǵa-štə, po nə dem šta-ti, ndo-šta jam šťý-e tə-per.

zd, žd.

mos ec zda-pu-nə se þé-re ka-mboš, ńi o-də me zdatk, mos u žděš pet-kaš, ńi zdap i gja-tə, i vû-na go-žde-nə dę-rə-sə, go-žde-va ńi də-ra-sə, u žduk ve-gi-mi.

tr tre ry xdu he tr.

tr

i tre ti, trim, trun, tru pi, tra-
ngul, trim, tri sti mi, tre lui,
tre-li, na trud, tru mba e u jit, trum ca
ku, trum pe tu, mos trui.

dr

dru nge mi, dru mi, dre mi, dre
ste dru e, dre ja, dru pe n, drij mi,
dre eku, dry ja, dre du, per-
dred ca, dri mi, drū ja.

tr.

tra-pi, i tre-ti, trá, tra-nguł i po-nə nie-rit tə tra-šə, i-šte ńi fə-miə i trêm-šem, trim i fór-tə; tri-šti-mi ašt i kek, ky kál e-cə trok, tro-łi i špie-sə, mos true-ni, po bje trum-pe-ta, trum-ca-ku trê-me-tə, tru-mba e u-jit, ńi trup a-ret, dy tre-ša u-łijš.

dr.

dra-ngo-ni, ko-re gru-ni-nə me dra-pe-nə, dre-šta dre-di-me-t' e ti-ja, ve-nja dry-ni-nə, a bə-ə dro-ćka dro-čka, per-dre-đə-ca, kah ášt dro-mi? drue-je zə-ni-n' e kek, al-mi-se dru-nit, šum pu-nə bən dro-ja, dri-de-tə si ka-ła-mi.

str, štr.

straja, stra ja ra u stru ka, stre ka, stre ne, stri xa, stro ful, stru nu ka ri, stra ti, nu stra ja, stre ja, i stroj ti, stri ga, štre je nu stroj, stry da, stri na, ne stru e, nje stri i nje stra.

xdr, žđr.

xdra na, xdry ja, xdruke ji, xdra ka, žđri ri ko je, žđroj na de re no.

str, štr.

stra-pa-ca, strap-či, straj-ca, u struk nen stre-hə, u ka-per-di-ə stre-mi, stru-ku mi-rə, fja-lə-t' e mi-ra e gur nə straj-cə, fort e stra-pa-coj, mbə-še-hu neu štrat, ma-štroj gi-nde-nə, a nie-ri i štrëj-tə, štro-ja e štra-tit, ra nə tə strue-me, štre-pi i dja-þit, štry-đi té-ša-tə, ni ma-štra-pə u-jə, na-stra-din hə-dža, stre-li a vê-ndi kû ri kê-ni, štri-e kra-hi-nə.

zdr, ždr.

zdry-pa prei pê-met, si jé bà-ə me zdra-lə, a pu-nu-e me zdrukþ, ki-ste ka-li-nə giþ zdra-ma, e ždri-vi-ło-va pê-ni-nə, ždrý-na o-de-nə, a e ždry-ne?

sher, shir, shel.

sherup pi, sherep pi, sheru ta, i
shir ti, shire pi, sherimin sheri
me, shiroj ta, shiro en, me shem
e, me shiry e shiren, shelc pi,
shelcët, shelbën ni ive shelbën.

mbi.

mbira pa, mbra mjet e mbi,
i mbru-mi, e mbrue me,
mbre-neds per mbre ndaj.

skr, škr, skł.

i ki-ti kê-nit skropþ, e dzû-ni skrap-þi, nuk ka škru-e si du-hej e teś kjân i škre-ti, škrim i mi-rə, bu-ku-rə-škro-ja, u škŷy-e ne-per fê-ra, škroj-la tə bu-ku-rə, me škru-e, i škro-va ńi le-te-rə, a e škri-ne dý-ł-i-nə? ka ra-ə nə skłop, skło-ći-ti ku-ndə-ra-tə, gíþ voe-tə kan da-lə skłu-ka, voe-ja skłu-kə.

mbr.

mbra-mja e mi-rə, kuś vjen mbra-pa neś? i mbra-mi i tə gíþ-ve, a do buk mbrue-me? pse ht-ne mbrê-ndə? pse mə þa: e-ja mbrê-nda, tə mbra-mə-tə duel-ne tə pa-rə-tə, mê-ndô per-pa-ra mos tə pe-ndo-heś mbra-pa.

ndri

ndri to si dhe ti, hua ndrua-kur,

fu ndri me, a u ndre ke?

i ndrej ti, ndri-kur ka, ndri-xa, e ndrej

mi, i ndrej di.

sindri

sindri ti hai me, a e sindrej-

me ar ke me?

fsil

fsile va, fsile mi, fsilej ma, me'u

fsile ke, e fsile ka, kemi fsilje-kem?

EKSI

ndr.

zot i ndri-ćem, ndri-ti ha-na, e ka mbə-lu-e ha-ndra-ku, ndreḱ ni mi-rə pu-nə-tə t' ne-ja, a i ndre-ke? e ndrỳ-na de-re-nə me čile, ndrỳ-di gi-šti-nə me gûr, mba-je šta-ti-nə ndréjt, fu-ndri-me, ndri-ku-ło, ndri-zo.

šndr.

ča šndrỳ-ne a-tjè? šndrỳ-na ar-ke-nə t' ê-me, po šndri-tə si die-łi, ška šndri-ti nə mal? ndrỳi e šndrỳi u ćart ar-ka.

pšt.

kuš pštỳ-ni per to-kə? mos u pštet per múr se žyen pet-ka-tə, i pšto-ve do-ret, si pštoj? nuk ká pštim ker-knnd, mos na pštje-łó pu-ne-nə.

ll, Ll.

Ujka shoj n'Ll kim. Ll du no to ka Ll
nit. Ur-ti ju bën ni-ri no tur-ta. Ujku
ka-vom. Ll di ni, Ur-ti ni ja no gjyte te.

v, V.

Të-ma V'lo-nel Të-vë-i fru tit. Va ka
e-u-jit. Të-se-e Vuk-sa ni. Të-ra-ësit e
dzi-ka Të-ësë-mi-ra Vra-ka-so-ri.

x, Ž, š, ǯ.

Xefe Xe-ka-ni. Xo-ja e bi-ne-me.
Xe-gu i dë-rr-ss. Xo-ti. Xa-ni i ë-të.
Za-defi-ndri-ta. Ja-ni-ti i Jy-be-rit.

BKSH

u, U.

Ur-ti-ja âšt mă e mi-rə se gă-ja. — U-ri-þi ĉon đé per-pje-tə. — Uj-ka âšt êm vă mă i vo-go-li. — U-le krye-tə se ha-sə nə trá; đo me þa-nə se kuś mad-što-he-tə ńi kob e gën. — Uj-ku âšt ńi bi-ś' e e-ge-rə.

v, V.

Vi-jo-sa âšt ńi lum ki der-đe-tə nen Və-lo-nə. — Un er-da prei Vra-ket. — Və-ne-šta ká ruś plot. — Va-sa âšt ńi fə-mi-ə i nr-tə. — Vê-nja mê-nde-nə kə-ndi-mit e ké me pa-sə do-bi-ə. — Vé-ra na pje-kə pé-mə-tə e dri-þna-tə.

z, Z.

Za-dri-ma âšt e bu-ku-rə. — Zâ-ni i byl-by-lit. — Ze-fi e Zy-be-ri škoj-nə ba-škə. — U-nə ško-va nə Zojz. — Zo-gu flu-tu-ron. — Zo-gu e Ze-ka ja-nə vła-ze-nə. — Ze-ńi-ni ki nuk nep â si

V. Të me ra bar dë Ju dri ma, Ju go ri ja.

Ž. ž.

Ža ba di et. Ža ri ni e ra ni šë ja ra
ni ja ra ta bat. Ža ja ka. Ža ty ta mbe
nde. Ža ba. Ža ra ri.

A. O.

Ob ti ë ni ë ha bind. O su ni ë ni lem
e O të dua ni mal. O ra e ze za! O de se,
Të me, Të dua bur ga je ra gy ta ta O
se e O sman ës të ni ë men.

A. B.

Ti ni e Ti ne ja ra ta ni ra. Ta ne e

lo-pa šter-pə. — Zaj-mi e Za-go-ł̈i ja-nə dyə dyer tə me-ła-ja. — Za-de-fi šndri-tə.

ż, Ž.

Ża-bja-ku a nə bu-zə tə li-kə́-nit. — Že-le-t' e mi-ja nuk e bá-ri-nə ģiƥ a-tə kré-ni-ə. — Ża-va-ri ka mbə-lu-e ka-ne-te-nə. — Żu-bə-ńa-ni.

o, O.

Óra e nie-rit ašt ndi-ma e Zo-tit. — Or-va-tu me vi-tə per vet-vé-di e per a-tə-dé t' and. — O-pa-nga-tə ja-nə ńi fa-rə mba-ƥe-tə. — O-sma-ni pu-non mi-rə. — Oh! ģind e mä-rə! — O-bo-ri a mbu-šə me bó-rə. — Ob-ro-ku i ty-ne.

c, C.

Ci-ni ka dza-nə mä mi-rə se tə ģiƥ. — Co-pa du-ke-t' e ma-de nə do-rə tə šo-

Ce ni ja-ns vlu xe ns_ti-ri-lu lu_to-
pa e ma-de ti dzin fy ti ns_tirlu
e u-jil_ti-si-ns pre-i tu-nga til, a
pre-i tu-rnji-t'e pe-rs.

č, Č, Č

Čo-ba-ni_tun_to-lu_to-ji e je bri-kul_
to-ti-ku_to-ja gjyl-pe-ne ns ti-le se_ti-
ja e ti-lu_lu-ē-ns ni-rs_tuj-te_ti.

ǧ, Ǧ, Ǧ.

Ǧa-rr ë, Ǧa-nic-la, Ǧrë-së e Ǧjë-de-ri
ja-ns ka-tu-nde_Ǧa-rë, Ǧa-spa-rë, Ǧe-
ga, Ǧa-ni-ja_Ǧeme-se-kja e Ǧe-ni-na
ja-ns dy-ej-na.

kit. — Ci-ri-ko-ka-tə ja-nə mbə-su-e nə ko-pštə. — Cir-ka cir-ka u-ji špon gu-ri-nə. — Ci-ɫi åšt mə i mi-rə? — Ca-fi åšt i vɫaj i Ca-nit. — Cú-be åšt ńi puśk' e vo-ge-lə. — U mbə-lu-e Cu-nga-li me bó-rə.

č, Č.

Ču-di-te-mə prei té-jet. — Ča-pi-ni åšt i vêrd. — Ča-pe-le ju þo-nə bret-ko-ca-ve. — Či-le de-re-nə. — Ča-ka-či reh he-ku-ri-nə. — Čou nə ka-mbə. — Či-kə do me þa-nə vaj-zə. — Čer-đe byl-by-laś.

g, G.

Ga-bi-mi ki bà-he-tə ńi he-rə tə mbə-son per ńi tje-te-rə he-rə. — Ga-brie-li ju fal Zoj-sə sə bé-kue-me. — Vɫaut t' êm i þo-nə Ga-sper. — Ga-ci åšt i mi-rə. — Go-cə do me þa-nə vaj-zə. — Go-đi-ti flo-ka-tə. — Go-j' e a-mbe-lə.

ŋ, Ŋ.

Ŋa ti ko kot. Ŋi ni, Ŋu si, Ŋo ni e Ŋe-ta ja ni pɔvi ni ka tu-ndit. Ŋo ka, Ŋe-ki e Ŋuŋ-ti pɔvi ni Ŋi ta-ril. Ŋuŋ-sto i pɔ-si-ni e ni-ni-nil.

S, S.

Si ma i Si ni-nil. Sa ka e Se ko li vi ni-ka-ka. Se li mi e Suŋ-ŋa-ni ja ni-ni-ta-xe ni. Su-ma e May ka-ta ja-ni dy ka tu-nde. Spi-ti, Se pa-ti.

ś, Ś.

Ś ŋi ka-ta Ś Śim si ja. Śko-dra, Śke-ti, Śa-ka, Śo si, Śel di ja.

BKSH

ǵ, Ǵ.

Ǵe-li kə-ndoj: a mies-na-ta. — Ǵi-no-ka-stra ḱet šum ǵi-kue-so. — Ǵo-ni e Gy-stja ja-nə vłá e mo-te-rə. — Ǵā-ja ḱi a fi-tu-e ḱeḱ muk bán do-bi-ə. — Ǵi-ni e Ǵo-ka ja-nə tə mi-rə. — Ǵē-ja pē-nde-nə Ǵu-šit.

s, S.

Si-lja e Si-mo-ni ja-nə ḿi špi-jet. — S' ngi-he-tə me ǵā-ə sá i-ri-ḱi me dé. — Spi-ći a nə breg tə dé-tit. — Sie-łu prei me-jet. — Si jé me šo-ndet? — Si ké ndje-hə? — Sý-ni i lig šef ḱeḱ ǵiþ-mo-nə.

š, Š.

Ša-ni muk do me dzá-nə. — Štə-ji fa-ḱe-tə me ri-zə. — Špa-ta e Skan-der-be-gut. — Ško-te kah Ša-la e Šo-ši.

i, j, J, J.

Isa-ti, Isi-ne, prei, Ika-tjet, Jrike, pär, Ik se tedzüe-ma-ta. Ikeja e-Jzä-ja nuh-kan-arde. Zidi-ta-e-si Jo-xe-fat. Ja-ku, ja-sie-ri, Ja-ni-na-äst ni-gäy-tet-i-Ikey-pe-ni-ne, Ju-bi-ai-äst-mi-ka-tund.

k, K.

Ko-da, Ki-mi, Ke-ti, ja-ni-ni-sjui-jet, si, Kur-ti-e, Ka-se-mi, Ku-ü, Kel-mi-ndi, Kes-tra-ti, Kra-ja, Kui-ne-ja, Ko-ni-en, Ke-le-ia, Kal-me-ti, ja-ni-r-nde-l'-e-na.

k', K'.

Ker-je-xi-äst-ni-i-sul, Kus-iben-ne, Kü-le! Ke-ri-mi-e, Ka-si-mi, Kel-xa-e, Ki-ve-ti, ja-ne-dys

i, I, j, J.

I-ri-ki muk ɾi nə plis, por nə fé-ɾə se nə fé ɾə. — I-ste dja-l' i ur-tə. — I ka hi-ə le-pu-ri nə bark. — I þo-ši-nə ë-mə-nit I-li-ə. — I-su-fi ast i vo-gel. — Je na fe-mi-ə sko-łet. — Je-ta e nie-rit a si dë-ti me ta-ła-ze.

k, K.

Kû ké kë-nə sot? Kam kë-nə nə sko-łə me Ke-li-nə. — Ka-lit tə mi-rə stoi ta-gjə-nə. — Kâ ẽne Ki-ri e ka ma-ɾə fu-še-nə. — Kuš â mã e ur-tə nder jû? — Ka-ta a Ku-ša? — Kul-še-dra â ńi gâ' e tri-łne me. — Kan ar-də šum gind.

ḱ, Ḱ.

Ḱel-za e Ḱe-ɾe-ti ja-nə ka-tu-nde tə fôr-ta. — Ḱë-ni ku ha, le-ho. — Ḱi-tja nder mênd. — Ḱe po kə-ndon Ḱy-kja. — Ḱet

Si i jo si no. e mo mil? Kurk. Ka ja e ma-lit.

I. J.

Si ja e. Ke re zja ja no me tu-re. Se ja e Se si ja no e-la ze-no. Trie-ja si. Se jo-la-no. Se ma-li ja-no ma-le. Shy jo-no-jet. Ti ma-ti-rë-no le-së-ti-jo-rë. Trie-shtet.

J. J.

Tun di i mad-e. Tun di i re-gel. Se-ja e jo-no. Tra-nja e Si-ti-pi. Si-ja e Su-ti-nja ja-no-pri. Me-tit. Tra-ti-si-

gu-ri-n' e mbə-šə-hə do-re-nə. — Ќa-fa ašt nen go-jə me ngja-tə fja-la me da-lə. — Ќy-pi i vo-jit.

t, T.

Te-fa ašt prei Tro-ša-nit. — Ti-lja ašt ńi vaj-z' e mi-rə. — Tə-me-li i špiə-sə du-he-tə i fórt. — Tə-lye-ni škri-he-tə nə zjerm. — Ty-mi na bə-ni me kja-ə. — Tə́-ša ško-łet. — T' a kał-dzo-va pu-ne-nə si du-he-təj me bə́-ə. — Tru-pi i nic-rit kə́ gym-ty-rə šum.

f, F.

Fi-łó di-te-nə mi-rə tui lu-tə Zo-ti-nə. — Fi-łó bu-ke-nə ki ha. — Fə-mi-ja e mi-rə ja-nə sə́-ndi i prin-də-ve. — Fa-lja fa-ji-nə tje-rə-ve se kə-štú tə fa-lə Zo-ti tyə. — Fri-ga e Ten-zot fi-łi-mi i di-je-sə. — Fja-la e a-mbe-lə þen tə fór-ti-nə.

fe, P.

Pe-ma e mbu-rr. Pe-dri, Pë-li, Pe-le-kan. Pe-le-ci. Pë-ndë, Pë-ndu-së, Pë-ka, Pë-ka a jo-ma më i mirë? Ti më per-fe-j'e fëz-rënd. Pë-shu-të, Pë-ër-ra-më-e. Më-zja jë-ro-a fer.

p, B

Bu-ndë-ra e hë-lit. Bë-pa t'e ma-le-ve. Bu-ër i ë-më-hoj-rak i Pë-ko-s Bue-ge-l'e ve-ra-ri Bi-kin. Bim pi Bu-mbë-Bzje-ster. Bë-re hë-të no-të nga-sin erup.

p, P.

Pu-nó e lut Zo-ti-nə. — Pie-tri nuk id-no-he-tə kur. — Pi-ra-na ašt a-fer Pez-rê-ndit. — Pal Pe-pa e Prê-nduš Prê-la ja-nə ku-šrij. — Po vjen Prê-ndə-vé-ra. — Plu-mbi ašt i ra-ndə. — Pu-si ka šte-rə. — Pri-ndja mu-ndə-he-nə per jû. — Pri-tue-si nuk ka me pa-sə kur tə mi-rə. — Pri-te vê-di-nə mos me ga-bu-a nə fja-lə. — Paš Pa-še-n' e ri.

þ, Þ.

Þue-ja gip kúi fja-le-n' e mi-rə. — Þa-na-tə nuk pi-ke-nə tə ta-na. — Þotə se ašt prei Þe-þit. — Þe-ja hu-ji-nə me-fja-lə tə bu-ta. — Þiu ašt i ndye-tə. — Þi-ka škoj n' ašt. — Þim-þi i grê-þit. — Þu-pə-ra a nə de-rə tə Þa-ri-zit. — Þo-ni ašt ńi-tə me miš. — Þi-ja-tə i kan da-lə he-ret.

A. B.

Bar di en. Bel le ja. Bu sa li. Bar bu bu si. Bu bu. Bli ni shi. Bad dre ni ja ne bu bu nde a fer shë dërd. Bar gu i Bue no sa. Be ri sa. Bar di.

a. B.

Bue je gju bu ne. Ba ma e Bu dhe je bam. Ba ma zan. Bi ken. Be sa. Be ja dhë e mi re.

i. B.

Bi ar ti. Bim ri e. Bjo ti ku ja ne? Be ku dhë i mi im. Bi me Bo

b, B.

Bân mi-r' e gĕi kek. — Ble-ta flu-tu-ron nder lu-le. — Bâ-na me šku-e no Ber-di-eo o nə Bel-to-jə. — Ba-ba i mi-rə šter-ngon fə-mi-ət' e vet. — Be-sa e nie-rit do tə jén he-ku-rit. — Bân ndé-rə nə daé me ge-tə ndé-rə. — U-ra e Bue-nə-sə. — Bal-tja ášt prei Bre-gut tə Bue-nə-sə.

r, R.

Ra-na ášt e t-mə. — Re-sa ášt e ke-ke. — Rue-ju prei a-tí. — Rə-sa-tə ja-nə ri-ka t' e-gə-ra. — Rë-tə kan mbə-lu-e kie-le-nə. — Rə-ja du-he-tə nder gip sə-nde. Po vjen Ra-ma-za-ni.

ñ, Ñ.

Ñi-tu i ur-tə. — Ñu-da-tə ja-nə šë-ji i plek-niə-sə. — Ñu-ma ju po-nə bo-kə-la-ve tə ko-ło-mo-kit. — Ñe-zi-ku i yt.

sie je te. Pu sti mi. Pu ti gu. Ban da te Ske de rsa.

L, l.

Le re, Lee, Lus, Lu xer, Lip, Luk, Lu ka ja nai ma ma ma shuj, Le ze, Li xa, Li ma, Le na, Lu ka ja nai ma ma fe ma ma. Kei luk zjen? Kei Lu zjet e jurei Lu met.

L, l.

Le ši i ki. Le ra e uk ve. Lusa, Le di. Le ë. Le bu ds ra üšt ni fa rs bi met. Lee la. Lu fe.

— Ñe-sa bán šum pu-nə. — Ñi nə Ñën-cə. — Ñi-ɫi ju bán kek bak-tiə-ve. — Ñe-što-nju mba-rə. — Ño-ma ašt krye-t' e ko-štë-ni-mit.

l, L.

La-ma à mbu-šə me gru-nə. — Lu-le-t' e ko-pštit. — Lo-rja e Lê-ci ja-nə dy vla-ze-nə t' ur-tə. — Lê-ne a-tə pu-nə. — Li-ri-mi à mã se u-ski-mi. — Lu-te Zo-ti-nə. — Lu-si ašt dja-l' i mi-rə. — Lo-pa pał. — Lav-di i Zo-tit. — Le-te-r' e ho-ɫə. — Lej-le-ku bà-ni čer-de-nə. — Ly-pa ká fa-ke-n' e ze-zə, por pà gjə nuk da-he-tə.

ɫ, Ł.

Ła-va e uk-ve ká ma-re fu-še-nə. — Ła-bu-də-ra ašt ńi bi-mə. — Ła-ci bán gel-ke-re. — Ło-ći m' i ndyn ku-ndə-ra-tə. — Łe-ši à mã i mi-re se Ze-ka.

d, D.

Dri-ni äšt ni bum i mad. Du-ši, Dus-ma-ni, Dar-da, Dur-ra, Daj-ë Del-bi-ni-šti, Di-bra, Del-vi-ni ja na-vi-nde. Shqy-pe-ni-jet. Dra-mdja e Di-la ja na-ma-ta-ra.

d, D.

Di-e-ge-ri Del-pi-ni-e ve-te-ra-šë i-ši-na? De-ta Du-mbi Dun-ti-ja. Dru. Du-ma.

h, H.

Hi-lub-e Hi-lo-ja-na-ni. He-ku-ri äšt i-ra-ndu. Hu-se-ni-e Haj-da-ri-ja-na

d, D.

Du-rò šum. — Du-rue-si šel-bue-si. — Dri-ta e die-łit. — Dešt me ju a-vi-tə u-jit e raə mbrê-ndə. — Dri-šti bje kə-pə. — Dé-ti ášt i pá fund. — Do-ra e Zo-tit. — Due-nje šo-ki šoj-nə. — Duel dri-ta. — Da-štə-ni-ja me šo-kə a pu-na mà e mi-rə. — Dar-ď e pá-pje-ku-nə. — Di-bra-ni bàn múr.

d, Đ.

Đi-ja ńi-te-tə ne-per škre-pa. — Đi-mə kré-jet. — Đa-mbi kúr čar-te-tə đem. — Đên-tə ku-łə-si-nə. — Đe-tə ve-tə nuk e čoj-nə. — Đel-pə-na ha-ngri pu-la-tə.

h, H.

Hin nə ško-łə. — Hu-mboj to-ka e raə mbrê-ndə. — Ho-ká kek fort. — Ha buk me ur-tio. — Hy-pa ma-je ma-lit. —

pyrei Hu-sit. Ha-pe-de-re-na. Hy-se-ni. Ha-ru-sa. Hi-ni. He-li. Haj-me-li.

a, A.

A-du-mi. A-dem. A-ga. A-ta-po-no Aga? A-ji-ti. A-gro-sti-ni? A-pa-ri-pa-e-ga-rit. A-ra-pja. Ah-me-li. A-me-ri-ka.

m, M.

Mal-a-ja-e. Ma-de. Mer-tu-ri, Mer-di-ta, Ma-li-i-zi, Ma-ja, Ma-ne-sa, Mu-ze-ke-ja-ja-ns vi-nde-tè-na. Max-rē-ka, Me-si, Ma-sha-la, Mi-lo-ti-ja-na-ka-tu-nde.

Hu-nd' e gja-tə. — Hī-pi djeg do-re-nə. — Ha-su mbə do Hot-ńa-nə. — Hu-pi si kry-pa nd' u-jə. — Ho-łim i mad. — He-ra he-rə šty-he per sə te-prit.

a, A.

A kė dzą-nə me škru-e? — A-na e ma-lit. — A-ra ašt pu-nu-ə mi-rə. — A jė si jė? — A-kuł i fört. — A-ta-tə i-ši-nə kry-mbə. — A-tə-deu ašt vê-ndi ku ke-na leə.

m, M.

Ma-le-t' e nėl-ta ja-nə mbu-šə me bó-rə. — Mi-lo-ti á nə breg tə Ma-tə-sə. — Mə-ziu e Mi-li-skau ja-nə dyə ka-tu-ndə. — Me-re vešt mi-rə. — Mi-ni ka bre-ə ar-ke-nə. — Mje-štri na mbə-son? — Ma-te mi-rə fja-le-nə. — Mos fol pá no-vo-jə. — Mba-je mênd.

11. N.

Në ka. Nu si. Ndo ri. Ndo ja. Ndou. Ndue pi. Në ka. Ndrou. Ndre ka. Nuke je ne. Na pat. Ku ast. Ku ja të?

12. N.

Në mi vjen e dje ta re shkon. Në ka. Na ka. Nëm ja do re na ta verje nit. Në ka per shka ka.

13. E. i. J

Ël ka sa ni. Ke më ipet. Ël bi e gru ni. E ger ri mi nuk dje gjo ta mi re. Ëj dja e ma de. E NJI.

n, N.

Ne-ser asht fe-stə. — Nə bajs mi-rə gën mi-rə. — Ne-vo-ja nuk ká gýg. — Ni-su e sko nə spio. — Ndi-gjó pri-nde-nə t' a-nde nə do me je-tu-e sum per-mbi dé. — Ná-dja e mi-rə. — Ne-pi a-fo-sy-e. — Ni-pa-si-tə t' o-nə. — Nic-ri i ur-tə.

ń, Ń.

Ńi-la Bue-net. — Ńa-la rə-sket prei do-ret. — Ńaj ki nuk dzën sko-łə mbe-tə si ber. — Ńé-na do-rə lán tje-tə-re-nə, e tə dy-ja laj-nə fa-ke-tə.

e, E, ə, Ə.

É-rə e mi-rə. — E di kuš jé. — E-ni te un. — E mba-ro-va pu-ne-nə. — E-što-na-t' e tə de-kun-ve. — E-ja špejt. — E-dè ti jé si aj. — E-di škon mbas di-jet. — PÊ-MƏ-TƏ.

Y. Y.

Yuar-ne-re, Ar-gui, Iun-ti Yua-ran-tu, Yua-dal-qui-vir.

W. W. W.

Wa-shin-gton, Wany, Wal-ls, We-ser, Wla-serw.

X. X.

Ix-es, Di-me, Iun-te.

ВКЭН

q, Q.

Qua-ne-ro, Ac-qui, San-ti Qua-ran-ta, Qua-dal-qui-vir.

w, W.

Wa-shin-gton, Waag, Wal-lis, We-ser, Gla-scow.

x, X.

Xe-res, Xi-mo, Xan-to.

ВКЗН

1.

Gu-ri âšt i fórt. — Le-ši âšt i bu-tɔ. Će-pi a i lé-tɔ. — Pë-ni a i ho-tɔ. — Bá-ri âšt i ño-mɔ. — Sa-na âšt e pá-tɔ. — Tu-mbɔ-li âšt i škri-tɔ. — Dja-pi âšt i ngri-tɔ. — Džа-ni âšt i šndril-šem. — Drû-ni âšt i teř-šem. — Bó-ra âšt e bar-dɔ.

2.

Nie-ri e-cɔ. — Špë-ndi flu-tu-rom. — Ka-ca-le-ci kɔ-cen. — Ká-li škon trok. — Gu-ri pe-he-tɔ me maj. — Drũ-tɔ pri-le-nɔ me spa-tɔ, me sa-ki-e ²e me kɔ-me-sɔ. — Le-ši ke-pe-tɔ me ger-ša-nɔ. — Pel-ku ke-pe-tɔ me pë e gyl-pa-nɔ. — Fe-ri-šta flën nɔ djep. — Ta-mbɔ-li mi-le-tɔ prei lo-pɔš, prei de-leš e prei diɔš.

3.

Špi-ju âšt e nël-tɔ e pu-si i kpël-tɔ. — Pɔ-ro-ni âšt i rɔ-mbye-šem e ci-ju âšt e am-tɔ. — Drû-ni âšt i lë-tɔ e he-ku-ri i ra-ndɔ. — Bó-ra âšt e fu-škɔ e a-ku-li i ngur-tɔ. — Li-ke-ni âšt i mad e dë-li i hap-tɔ. — Ha-na šndri-tɔ, hyj-tɔ džі-džі-doj-nɔ, die-li škel-dzen.

1.

Ško-lu-ri mbɔ-son fɔ-miɔ-tɔ. — Bul-ku pu-non to-ke-nɔ. — Ću-lu-ri vret le-pu-ra. — Kɔ-pu-ca-dži-ju bân kɔ-pu-cɔ. — Škur-pu-dži-ja a-rɔ-non škur-pu-tɔ. — Ká-li čon bu-re-nɔ. — Ké-tɔ ngre-hi-nɔ ke-re-n' e pur-mė-ndė-nɔ. — Mi-cu ndje-kɔ špiɔ-nɔ. — Ké-ni ndje-kɔ tɔ zo-nɔ.

2.

Ké-ni ki le-hɔ nuk ha. — Mos ja bân kúi se tu bâj-nɔ e lu le-proj-nɔ. — To-ka âšt flo-ri-nit per pu-nɔ-torɔ; per pri-tue-satɔ nuk ket gjɔ. — Ri me šo-kɔ f ur-tɔ. — Mi-ku i mi-rɔ nuk kú tɔ pa-guem. — Ku tɔ hú-šɔ bu-ke-nɔ mos per-mbyz ku-pe-nɔ. — Sá lu-le či-li-nɔ nuk li-di-nɔ. — Kuš flen me kėn čo-he-tɔ me ple-šu.

3.

Ké-ni le-hɔ. — Za-ga-ri hu-ngron. — Mi-cu mja-gu-lon. — Ká-li hi-ngɔ-lon. — Zo-gu pi-ngron. — Byl-by-li kɔ-ndon. — Trum-cu-ku ci-ju-tɔ. — Lo-pu púl. — Mɔ-ze-tɔ-tɔ ber-ly-ke-nɔ. — Uj-ku lu-ron. — De-lju ble-ron. — Pu-lu ko-ko-ri-zɔ. Će-li bân ki-kii-kiiii....

4.

Dja-li i mi-rɔ ndi-gjon prind-t' e vet. — Ve-še-tɔ ná-dje, ka-he-t' e kre-hetɔ. Ju bje pet-ka-ve me bru-šɔ. — Bân gú-di të-ša-t' e ško-lɔ-sɔ. — Ma-ndej ni-se-t' e škon nɔ ško-lɔ. — Vë-nja më-nde-nɔ mi-rɔ kɔ-ndi-mit. — Mo-ti ki škon sot, nuk vjen mā. — Ri me šo-kɔ t' ur-tɔ. — Mi-ku i mi-rɔ nuk ká tɔ pa-guem. — Te-pɔ-ri-ja ká mre-ku-tɔ-nɔ.

5.

To-ka ket bi-mɔ. — Drū-ja, ba-ri e gip-ška mu-gu-lon prei to-ket po-he-tɔ bi-mɔ. — Pë-mɔ-tɔ ke-si-nɔ gep, ka-le e pë-mɔ. — Di-ká ke-si-nɔ gep e ka-le e nuk li-di-nɔ pë-mɔ. — Pë-ma ká ran-dza-tɔ, tru-pi-nɔ e de-gɔ-tɔ. — Nie-ri ká ñi korp e ñi špirt. — Kor-pi ká kry-e, trup e gym-ty-rɔ.

6.

Mā mi-rɔ me di-tɔ se me pa-sɔ. — Kuš s' ká šo-ku-nɔ pve-tɔ ško-pi-nɔ. — Tri-mi i mi-rɔ me šo-kɔ šum. — Kuš s' ká pu-tɔ ha só-rɔ. — Pe-šku prei kre-jet kel-be-tɔ. — Gj-sa e dent si vi-či i Ndrent. — I vne-mi di šku dšt i mbɔ-sue-mi. — U doj pla-ka ta-mbɔ-lit e i frý-ni ko-sit.

4.

U-ne e du-e tə mu-di-nə Zot; per ǧip di-tə i hu-te-nə me m' a ńi-tə do-re-nə. — Ki tə dim-tu-nə per tə vor-fe-n' e ki me tə ndi-mu-e Zo-ti. — Ke-na m' u da-štə mi-rə si ur-də-non i ma-di Zot. — Kuš per-bu-zə tə vor-fə-ni-nə, per-bu-zə Zo-ti-nə. — Due-je Zo-ti-nə per-mbi ǧip sė-nde, e šo-ki-nə t' end si-kur vet-vė-di-nə. — Dá-je bu-ke-nə t' a-nde me a-tà ki kun ə. Ndij šum e fol pak.

5.

Stà-zə-t' e bi-ma ri-te-nə. — Ba-ri e pė-mə-tə hu-tə-zoj-nə. — Mu-šku e ká-li ke-si-nə škelm. — Uk-t' e hu-ru-šu-tə hà-nə ki-ju-tə. — De-le-t' e dis-tə ke-si-nə tu-mbel. — Prind-t' e Ško-hu-rə-tə ri-si-nə fe-miš-tə. Su-tu âšt e špėj-tə. — Bre-ška e ka-ču-mi-li ja-nə tə ploj-tə. — Ble-ta e pne-gə-la ja-nə pu-nə-to-re. — Del-pə-na âšt e škap-tə. — Le-pu-ri âšt tu-tos.

6.

Ke-pə-si (ter-zi-ja) pret pet-ka-tə e mə-ndej i ke-pə. — Bul-ku pret gė-mba-t' e ko-tə, o kin pė-mə-tə. — Ko-vá-či reh he-ku-ri-nə, e ha mbə li-mə e bàn me tė sė-nde ki du-he-nə. — Pel-hu-rə-si bàn ve-gə. — Kpi-sə-si (di-bra-ni) bàn špi-ja.

Kondime.

1. Zina.

Zina âšt ńi vajz' e urtə; ta ńoftomena ńi herə, gipkuš e do mîro. Zina e di ška âšt Zotî, i hutətə per dito e nuk do me e fye. Nə špiə nuk ndihetə aspak e ja ndigjon tə madajve. Âšt e dašunə me gip kênd e nuk pətə kur fialə tə keke o šenn. Babu o nâna lumnejnə per vajzə ki kan.

2. Vajza e dimə̂šəme.

Oh sâ e mîrə âšt Tilja! Per gip tə štandə škon e i čon buk Gonit plak ki lypə nə ruga. Nə e dile ruen per tə merzitə e luenavə ki blenə nə sofer. Me rəə plaku i lig. Tilja škon me nânen' e vet me e pə, e herə i čon buk, e herə ndo 'j gotə rakia. I škreti plak e levdon e e urcu. E perńimêrsi 'Tilja kâ me pasə bekimin' e Tenzot.

3. Bleta.

Ńi ditə Lipi i pətə t' et: Babə, kə̆yrə bletenə; ška kâ ki sielətə ə̂ttû tui fluturue herə nbə ńi lule, herə nbə ni tletərə?

E babə i pâ: Punon, morè bir; škon tui nbəledə dýfinə me goditə špiçnə, e mînltenə me nbajtə gâlə

zogat' e veta kûr ta vîn dimani. Bleta edhè na mbesoi nè se dulseta me punue, e me punue me koha e me mêndue edhè per nusero.

Kûr kè gâa, e kûr tepriša
T' tâlo nder t' mîra e t' habita,
Mêndô mira, se ndošta 'j dîta
Kè me pasmo šuna ngaštîn.

4. Puna.

Bleta punon gjip diten'
Tui rrune me pimp nder lule.
E kosaj e asaj ja ngule
Me mbutô fušojt' e vet.

Dërset' nen diel pumtori
Kotât mbi parnêndi me kè
E špriš ma t' lumen' dè
Ki 'j dit' gâma i ket.

Neper tulaze t' dêtit
Siebet me bark dêtori,
E mbas ati mûnd ki mori,
Ngarku' me gâa, pašon.

Na dêt, mbi dê, gjip kalma
Mûndit e punes' fitimân',
E pormbâ djers' bekimin'
I nadi Zot e lošon.

5. Luleta e pêmato.

Çinî kište no kopšto ni pješka.

Ekël prêndavéra e pieška u mbuš me lule. Çmût i kûnšino fort ata lule to barda e to kuke. Ni dito

vûni ẍkalonə e hypi nbt pjeẍkə e i nhalod giþ atá lule.

Erđ véra. Cini pritatə se po đalinə pênətə. por pjeẍka nnk kiẍte već se gop.

— Kuś do pênə, nos tə đarenə luletə.

Ẍst ńi kuśə e j haə: Ńi sputə me ńi tə rvanə pret ńi kinel lisa.

6. Vłau i daẍtunə.

Kelit i fali lala ńi nolə tə bukura. Sa ẍkoj nə ẍpiə i þa Lânosə, sə notərosə. „Kyr sa e bukurə ẍst kajo nolə! Eja e t' a dijnə baẍkə." „Me kênə mâ e nadə, i þa e motərə, kiẍnə nə e daə baẍkə; por nhasi ẍst ak e vogelə. Inje vetə." „Ani fa? þa Keli. t' a hânə baẍkə, se nə vjen mâ e mirə."

7. Fənlja i dəlirətə.

Tefa iẍte ńi fənlja i nharẍem fort. Peskatə i kiẍte giþmonə dəlirtə, e ju hîte vetə nə brnẍə. Nnk i ẍfej ńi pika ńndyret nə ise parcenə nə nə prêhen; e nnk i ndyete kanđratə me haltə tui ngăə ńigosə. Fakətə e duertə i hîte per ôrə e i kiẍte giþmonə dəlirtə. Tə tanə e dəẍinə mêrə ket fənlə.

Nânosə ju konakte zêmərə kûr e ẍifte. Kûr Tefa e meẍte ngrýk nə atə đuer tə bardə e tə dəlirtə, i hâlej Nânosə si nə puə nə fyt ńi kolanə fleriniit.

8. Tenzot.

Zânin' e briinj' o tə voglevə
Me e ndie ne kinel t' a kânde;
U' ńitatə nen hie t' ânde
Kajo koł' e jon' o Zot.

9. Žargoja.

Ńi famiə ki s' po ə permẽndi, nuk dote kuř n' u luə as n' u kreha. E asna e žahte per ǒro, ə u mundote me ə mbasne. Ky famiə kúr hate, hero i hate luenate teper to dzéta, hero teper to fiofta.

Bréte koeata. Pete me dâmbə ařato ə lejpẽata.

Prandej i išino čurta dâmta ə do i kẽšino rao; ište i zbéta, i kelbej fryma, flokota i kẽšte si harnša, fakena ə duerta plot me zdrala. Brézina ə ngrehte žarg per toka, si me paso biština per ndrapa.

I ndyhej gjpkui, ə as ńi famia s' dote me i ndẽjə ndẽr.

10. Moła e čartuna.

Ńi famiəs i fahe ńi kjorta moła nǎ te kuke ə te bukura sá me i hangero me syə.

Por ńi ndẽr ato moła ište ə čartuna.

I kẽšino paso pasna, se ńi moła ə čartuna mbaston me priə te tana. Por aj famija, me ndẽnde to vet, kujtote se gjp atǎ moła te šondošta do t' a šondošošina odẽ atẽ ki ište čarta.

I vûe prá te tana haška. Mbas dya javəš muer me i dzâeta: por i gét kalbə te tuna.

Atahera i pa i ati: Kakyr, morè bár, si ńi moła ə kalbte ki čurta gjp koto moła. Dzẽn prá ə mbárje naẽnd, se mbaston ńi šok i keǩ me čarta sá ə sá te mira.

11. Sahati.

Ginšit ja kándte fort sahatina ə ja lypte pá priə t' ət. Baba i da fjalona, se do t' a blẽj ńi sahat na kjofta se del mǎ i pari nder šoko na škoła.

Ĝuši u vûe ĝip sá mujtí me dzâno sà nâ mîro, e no mburim to školave, kûr erd koha e provove, Ĝuši duel nâ i puŕi oder to tuna.

Baba ja mbájti fjalen, e i bleu ûi salut sermit to bukur fort; e nbi tê kište škrue koto fjalə:

— Ĝiĵuson âšt koha me punue mburo.

12. Ndima e Zotit per Fomlə.

Kolyr si škon kluka
Me zog reĵue;
Juno to tšûm' ki ĵue
Se nuk kan pêtîm.

Por kûr štergata
Žgrehetə per numêri.
O kûr skyfêri
Vjen flutarîm.

Nget kluka e mjera,
Štrin krahi' e vetu
E ne atâ fleta
Mbolem zogt' e ti.

Ašta prei fjetet
Fomiano i sodita,
E nato e dita
Ruejt, o Zot, ti.

13. Puna čon û.

Liza kište ndêĵə ûi puesdite me duer nd' io, pá punue. Kûr erd koha e mîesditesə e ĵêŕi nana nə sofero, u ankûte se hanatə îšina zia keŕ, e hângri pá kuŕ faro šijinît. Mbas buket e ana e čoj te kroni me hə petkatə.

Kûr ne e mbrîmuje erd no špio i du me hângerə ška kište teprue nə mîesdita. „Oh sá mîro i puske godita teš!" i ĵo Liza s' anasa; por e ana ja priti: „A e di pse? pse mbasdite nuk ké ndêĵə pá puna, e puna to ká čue û. Koto jana teprienta e bukasə ki kena pasə štrue nə mîesdita. Šife prá se bukena, ki na falə Zoti, n' a kânde kûr e fitojnə me mând; por kûr rinə ndêĵunə pá punue, nuk duketə e šiošome.

14. Ni túbə lule.

— A t' i kûude koketa, moj ßonse?

— Po, Zotonia.

— Po ta mo prá ßi koke, por ma nep ñata túbə lule ki paske mboleda.

— Mə ndij, por nuk nəusdemə.

— Po tə nap dya. A po n' a nep? Tri, kater . . . si tə dreš. A po n' a nep prá?

— Ket tubə lule e kəmə mboleda ne ja ðue gyßesə. Ki kə ëmonino set. e nuk e nap për gjp koketə e tə tunə botəsə.

— Tə lunətə, e burda vajzə! Mbâj atà lule prá, por eja se due ne tə falə ßi grust koke.

15. Trim e i mbarßem.

Dy fəniə tə vorrë ngitßinə mbas flutravə bregut tə viasə. Tuj mərə mbeapa fluturatə, ju avitnə teper bregut, e rònc nd' uja. Të mieratə filuenə me britə nə kupə tə kiolasə e ißinə tuj u mbytə mbrênda.

Šum veta u dynd ne tui ndie atə brinoj; por mbassh nuk dißine not, ju dinte vehtja, e s' gudzoßinə me hîə nd' uja; e prandej filuenë edè atà me britə.

E ndjeu atə žurnə Goni, ßi bari beteš ki kiloj atỳ pari, e ngau me vrep, u doš ne tə špéjtə, ma nd' uja, e dzuer atà dy fəniə.

Ja mbotini mb' atə čas edè luba i atyne fəniave, e kdr pas se Goni i pëtoj fəniətə, dzuer me i danə do pare për ket ndéra.

Por Goni nuk i došt, e mos me ndie se gindja fite tui e levdne, iku e škoj te beteta e veta.

16. Nádia.

Ќe zbardi drita:
Zogu po ẽohet',
E n' nãje t' gemit
Ñin e špuplohet';
Mandej prei šẽndit,
Pá bueitnu' vẽndit.
Zotit i kandon.

Prei zogut te vooẽ
Dzẽn tine, o famie,
Zotit ki t' naejti
Ndẽr' ne i pertrie.
Kštú pusen t' nde
Giþ si t' a kãnde
Zoti e bẽkon.

17. Na pẽndesa.

Ška ká— ajò vajze ki âšt struka te škola e ti tui kjaa?

— Kjáno se nâna me motuna tiera ká škue me bâjta te texja, e atẽ e ká luno ne špia.

— Po ška ká bâa ky Ќja ki nuk e kan maŕa me védi?

— Ška ká bâa? Ajò nuk ja vẽn mẽndena školase aspak, e déri teš nuk ká dâna kurdẽa.

Oh sá mire kiste me kẽno me ja bâa ñištú giþ atyne ki nuk dzelena per kandime.

18. Ni zog i mẽdem.

Ñi zotnia nbate na špia ñi gurdalina te bukur e nẽ te daštuna, ki nuk ju dáte knẽ, e hera i vite na duna, e hera i kacete nbi krye.

Ñi dita zotnija ište tui hângera buk me do nik. Dera e kuŕazit ište čila e zogu duel, e si u sueł ñi hera þeþ e þeþ anasa, škoj e i ndẽj nbi krya te zota.

Mb' ato koha te tuna išina tui pie. Zotnija čoj goten' e vet plot me vẽna, e zogu kaaej nbi huza te saja, uli skjepina e e kerkoj vẽnena.

Nuk pin veẽ se ñi eirka i škreti; por me 'j hera e priši, e kəþej i déjana na kuŕax.

Mbas disá ditš, ḱiloj prep Zotnija me do mik ḱi kište ɟiťa na gosta, e u mundne me i ɗana prep me pio vëna zogut. Por gurdalina e kište nbsáɟta nǫnd ču pat hjeko ta parana hera; prandej ika e hini na kafaz pá e kerkne nǫ vënena.

Oh me këna ta tana ta mečena si ajo gardalina!

19. Nineja e drejta.

„Ejs edè ti, Nine, ngu“ i pana ti vajzes ḱi ište tuj hio na škola, do šoḱe tjera, ḱi išine nholedo na fund ta školaes. „Ké nrdo nho koha: eja se diťa dona me to kuldzne; por me na ɗana ťjalena se tuk i kaldzon kerkúi.“

„As nanaes?“

— Jo moj, kerkéi.

„Lénje prá se s' dne me e ndie; nanaes i kuldzoj ǵipška e nuk i nhuščhi kaťǵho.

Nanaes kaldzonì ǵipška, o foulo, e nos bàni kuť ndoj pana ḱi me ju arda náťe me e ndie kuš.

20. I dog mïza.

„Nana, nuk e kam ɟye me keta džam: e sì kam pase me e ɟye, ḱi teš dy sahat jam tuj ḱepa ťitù?“

Ḱištù i pa Kuša nanaes, ḱi kište pase ndie, se u ɟye ti džam, e hini nd' edo me pas č' u bša.

Por nhas kaso ťjalaš nana u kujtne edè nuj nïra, e ja nguli sÿta so bjaso e i pa: „I'o pse po kuke, prá? Ti ké dušta me na ťéjto e ta šof šenena na sÿ. Pse fole pá ta pano kuš ǵša? Diku ta dog mïza. Ani prá sot s' ké me dala nd' ohoť me hejta me šoḱe.“

As lototo, as to lutnasto nuk nujtne me pëtne Kušena.

21. Dy lundrataratə.

Dy veta nbâjšina ñi lundero na ñi lum ki kište bâa njə šum. Ŝëni siš iste i rëa e i pâtalmsa, tjetori plak e i mbasnem giḑ nduerš per puna t' njit.

Ni dita tai škoe teper nja pâne prei sa lergut se do to ḑelšina ne lundero nen ñi vâg. Iste puno e vštiro, e duhej die e zënero šum.

Plaku e pan ṫezikuno e i briti to nade šokit: „Or ti, kaḱyr se po ndeša nli' at vig; vënja naṫudeno mos ta naṫino ṙjeda nbo ñëno gun, se gradise".

„Ško morë," i ja i ri, „Sa mas kâka; kotë e një kena se si sielino lundareno sa to doena."

„Jo, i ja plaku, nse ja dî njit; šikotâ filoa ṫezikn; si ta naṫino lundora katâ, ṙastû škon."

Fjalat' e plakut šino to mira e to nâčano fort, por aj diali nuk i dzëni buar; ëtini vešoto no leš e lašoj lundareno me škue si deša veta: i nâri! Sa nbaṙini afer vigut e pan se muk iste noš puno me ndalo lundareno; e nuer ṙjeda tepâšto, pernbysi lundarena, e djali e mbyt nd' nja.

22. Ni kaeid.

„Moj barde" i ja ñi dito e nua so biasa „ë" e ko bâa kaeilino ki to kâ fala tezja?"

„Ja kam dana ñi fondasa to keḱ."

„A me e bâa to mira?"

„Po, nano, as nuk jana to nadit Zot odë zogta?"

„Na, e ǵiṗška âët no keto bota, jena to Tenzot. Zot' yna na poto n' Ufil se nuk i treto mënsdjet as nâ i vogoli zog."

„Anî prâ, nano, aj fonija i keḱ kište dâno ñi zog e dote me e ône me e šito. Zogu bertitote i ngriti

sá ká mâjte, u perplaste nse ika; por aj djali i kište dzâno skjepîno nces me e lano me bertitë. E nuk drote se Zoti e ndiste zogun' e škreto, e do t' i epte nderškimîno atî zêmero-gurit.

„Zotit i škon na veš gîpnona vaji i to šuenave, e nderškon te kaklota. E ška hâne ti atahero?"

„I dača att djalit kuclino me lošne zogona. Ma o puse pun, o Nano, sá fort u hâo na šênd i šnemi zog kûr i pëtoj dorat, ise gazne edh ti."

„Per šimênd ise gazne edh una, e m' a kê kanâko zêmarenë me keto puno ki kê hâse. I madi Zot i kaky̆re me dashnia gîp sêndeta ki ká krijne; e na tai puso knjdes per kato sênde te nadna ë te vogela ki to jeno, dîftojna se duene te nadino Zot.

23. Ni Kortim.

Her' mb' ti lule, her' mb' ti tieter'
Škote 'j blet' tai llamrue;
Kûr vjen Tilja e ju afrue
Per me majt' me e dzânun mb' ta.

Per sá lu'en' e perkiti,
Iku bleta per havno
E kanj' vajzose, ki dešt me e ughe,
Muer e i bâni ket' nakim:

„Ky̆s prei nadjet po mundohem'
Me âtue gjhon', me mbâjtun' špinn';
Vênja mênden' e čaltion'
Dzên prei nejet, e mos m' nga."

U topit prei ktyne fjalve
Tilja e škret' e ju kuk f'tyrn;
E ë' at'her' u hâo puky̆ra
E gîp t' miras' me gîp čaltin.

24. Dý špija.

Ńëna ká mbrenda ńi zotania ki flën gip dinanina; e no prendavéra kúr del me šetita kadal kadál. i vëhet' mbrapa edë špija.

Tjetara ká mbrenda ńi zotania ki nuk šifeta, šší e harda krejt e rumbuluke, pá dyer e pá pedžere; e i zoti, kúr do me dala, do ta šperþejno murina.

25. Ta vorfanita.

Na krye ta ńi rugeso išino udâja dy ta vorfena, ki štrišino dorena udatarova me kujtue Zotina e me ju fula ndo j sënd.

Ńëni šte i verbta, e tjetari i marmu kamboš, sk' sá nuk mujte me kindrue mbo ta.

Ky i škjepti i ju ńi dita ati šokit to vet:

— Ti po e šet fort mira se s' jena tuj fitue gâta, pse pak kuš del katu puri. A po ndien prá? Mue na pmojna mira sýta, e tyre kambata; ta štijmo na puna ket gâta sënd ki na ká mbeta, e kuš e di se ká me na dala mires. Ti mo met mue na krak, e une kam me ta kuddrue rugena kah do ta vena; e ńištu kena me kerkue vëndeta ku mbolideta gind mâ šum.

— Ta lumta goja, i ju tjetari, se mira e ké mëndue s' e lëna pá e provue.

Me keta ndinja ki koto ta škreta i epšina šoki šojt, disi ju bâhej mâ e léta e vaštira ki kišina.

T' i ndimojna pra šoki šojt, e kena me pasa fukia mâ šum.

26. Hyjta.

Dieli, hâna e hýjta šifena na kiel. Kúr šudrita dieli? Kúr šudrita hâna? Kúr dukena hýjta? Kúr

sudrëtə hâna, šifetə edhë natənə, por jo aĸ nirə si ditenə.

Hâna ndəñon fətyrə prôrə; hera herə âšt hunbuĥake e i þonə hâna plote; hera herə šifetə več gÿsa; e disi herə duket si ti kanesə o dropen. Hera herə nuk šifetə aspak. Hâna lén e porčudon.

Hÿjtə nuk šifenə ditenə, e prá jana na ĸiel si hÿjtə e natəsə; por na nuk nand t' i šohinə prei dieli. Ki lašon drita fort nâ šun se hÿjtə. Hÿjtə janə fort larg prei nâ, prandej dukenə tə vogëlə porsi škondija ĸi džidžibojnə nə ĸiel. A nand tə ńehenə hÿjtə?

27. Ni kašə e i lašə.

Kokÿri token' nen kamb' t' mija
Me ti fake si tepdija,
Ki per dita ndrən vênd e nâsə;
Her' i gÿs', her' šifetə plot,
Her' t' ti dreponit i no gjasə
Dëri sa nuk šifet' dot.

28. Mos prek.

Âšt ti fəmija ĸi do me prekə gipška, e þen e čartə gipška perket.

Ka j herə e ama e meč nse vêdi nder nik; por gip kui i vjen keš me ju hiə mbrendə aj fəmiə, pse e dino se para se m' u nisə aj fəmiə, ti nëng do t' a hâjnə.

Nə vênd se me ndêjə nə kažig, sioletə neper odə, e me getə gâə nbi tavolina, nuk i nbuston me e pasə me sÿ.

Čobetə nâje gištuve, kacaviretə, meč nə dorə gipška, e ne e mbrum ndo j sênd i bje nə tokə.

Ata famìa kerkuš nuk e do afer tavolinaso sa vet, kù âšt ndo ˙j sênd ki þehete; e nos nnjtar˙ e ama me ja hjeka ato vos, s˙ mund t˙ i škoj˙ kûi mbrênda se šoketa nuk e durojno.

Dje ñêna ja þa nder sy: Eja me ma þao kûr ta dueš, por, pâš kryeta, mos e mer mâ me vêdi ata emerlokuna t˙ and; âšt i daštuna sâ ta þueš, por s˙ âšu gâa ta þve.

Dya hura ki na kâ kêna na âpia, me kâ þve ñi paskyra, ñi makâa bâlurit, e ñi sahat.

Nana e škreta u kuk, e i vite turp me þao ñi famìa kak ta þâhejr; por e njeta nuk kâ ñaj.

Fajino e kâ famija veta, ki s˙ i dafa âtati vênd kerkund, e per gip dita e bân ñi ta rea.

Duheta me i ra mbrapa fort kotì famiase, me e šterngue e me e mbasme me punue mâ me mênd, e sidomos me lkna vesin˙ e kak˙ ki kâ me preka gip ška.

29. Famija e Zogu.

Ška ka, zog, ki ri kak ˙dun˙
Mb˙ at kafaz e nuk po k˙ndon?
— Jam krû mbrend˙ si ˙j kêu i lidun˙,
Prandej zêmra mo lotom.

Fort i bukur, fort i d˙lira
Ky kafaz dikûr t˙ u duk:
— Se kanu dit˙ per kak ta vâtira,
Kru ha helm mâ šum se buk.

30. Ñica.

Famija mtas bâheta oer gas, si Toni ki ja dâsl âtati, e s˙ gazon n˙ u nla prei kuñiget pse pun ñi ni nd˙ oda.

Po kakyre persëri! Mirë i škreta, sá ndjeu ẓurnoo-në, u mundue me pështue vëdinë, pá i bâo fanisë kurgâo; por fanitja nuk prân tuj kjue e tuj brita na kupo te kishë, si me puo nafo špitja zjerm.

Tuj kan me arda gjindja e kan me ja vue gazâne, pse kuo punoš i bân špeš aj djalo.

Tuj vonë ñi kalyš ju vân mbrapa me luejte me te; e aj prei friget u mundue me hypë mbë ñi škalo te kalë, ki iste pëteto ñi murit. Por sá vûni kambenë mbo škalo te puro, nuer anenë e ro mbë ñi burpë, ki dešt Zoti e s' kište uja šum sá'u' u mbyta.

Na mos e largofto prei vëdit ket fšeo, pôs se kâ ne e kestiso gibkuš, ká me i mbedo mbo 'j dam i mad.

31. Mbramja.

Perambrapa mallit
Dieli prëndoj,
Edhë 'j dit' shtat
Me të ke škoj.

Kudáj prei fušet
Me dio, me dhën
Tu' u ñit' šobani
Perpara i vën.

Tuj puhuno lopa
Pse vić špejton,
Berlyken' mzetnit'
Delja blegron.

E bulku loušem
Prei nëndit t' vet,
Zotit i folet'
Per hue e šmdet.

32. Korpi i nierit.

Korpi i nierit ká šnu gyrnatyra, feštue ne bukuria. Na mnje ká kryeta ki pëteteta mbo kafa. Anoso perpara i pono fyt.

Kafa e fyti ñiteno ne trup. Anoso perpara te trupit i pono purzem; anoso mbrapa, špina. Nen purzem šit barku, e mbo dyo anato andej e kandej jano ijta.

Prei sipave ki juno andej e kandej mnje te trupit, dalina krahota, ki mbarojno nty ku ñiteno ne dora.

Kryeto, kafa, parzmi, supato, barku e špina pštetena mbo šalo o košo e mbo kerčika, e kata to tuna pštetena mbi kamba.

Nieri ká hûndo, e me hûnda meš êra; ká sŷ e me sŷ šef; ká vešo, e me veka ndien; ká gjûha e kelaza, e me gjûha e me kelaza ndien šijmin' e sêndeve; ká dej neper trup gjîkah e me ta ndien na to prekuna.

Ta maňunita êra, ta pâmîta, to ndienîta, šijinâ, e to prekunîta juno pês šieť e nierit.

Ńi i dekuno nuk šef, nuk ndien, nuk ká te nuťuno êra; nuk flet pse i mungon špirti.

Prá špirti e mbai gâlo korpina t' ono.

Famiat' e mira e kan špirtino ta bukur; e vocnto e kaķio e kan to ndyeta e to perêndošem.

Ta mundoheno prá me kêno gjîpnono to mira e t' urta.

33. Ńi kašo e 'j laša.

1. Kûr ja mbaŕij neper t' xharduna to dritaso, zoęto galdojna, punetorato sielena prei mojet e vet' pritunel nuk mo šef. Kuš juno kotâ?

2. Ńi popul i špejta, pâ kaub' e pâ goja e ki meš hâjo gjîp diten' e ndêrme, ku ŕi?

34. Špija.

Prei školet škoj fil no špio t' êne. Aty gêj nanena, mohata e voluznit' e nia, ki gezohena e konakena kûr no šofina me sŷ.

Kah mbramja kpen prei punaso edê êm ato, e une i dal perpara per me i kaldue se ška kam dzâno na škola.

Êm ato e êm' ano juno to daštunita prindt' e nie; prei tyno une kam leo e i kam fila sŷto. Atâ mundo-

heno nat' e dito per ne mo nbájto, ne mo veša e ne mo ŕita ne gjp to mira; por edé nse kúr kam ni' u bâe i mad, kam ne punue per ta, e ne ju bâo ndimo ne pleŕonie.

Famija ká perlim ne e dašt e ne e ndérue prinden' e vet, e mos ne ja priše zémorena knf. Šaj famâo ki e idenon nanen' e bubeno âšt fakezie.

Vaŝan me motera, e motera me valâ do ta duheno miro, pse juna prei ñi nanet e ñi bubet.

Famišt' e urta gjpkuš i da; edé Zoti i békon; por ta njerato famiat' e košio!

35. Špiasa s' ême.

Nuk t' šaj se e vûeŕo
Duke nder tjera;
Nuk t' šaj se e njera
Jé pá bukim.

Ngjat pémdve t dašturo
Me volé, nse moter;
Ndéjmu' mb' ñi voter'
Mb' tyo gój pušim.

K'tu zémra m' čilet
M' čilet' uzdaju.
Ndor muro t' saja
Zémra m' gazuson.

Per mue gjp tjerato
M' duken' škretio.
Jo ñiket špio
Zémra s' ma ndŕon.

36. Diten' e ẽmənit tə nanəsə.

Ši dito mještri nse fomia tə školaso iste tni hə nə kamnd, e Lipi i ište nasə mještrit e s' prište tni i pano:

— Tə škojnə nə špio, se išt vona.

— Kadal se škuenə, kadal.

Ška — ké ki do me špejtne kaš fort? e pveti mještri.

Lipi uli syta e nuk bani zā; por Tefa, i volnj foli per tē:

— Zotonia, sot nana ká diten' e ẽmənit.

— Por faše to bardo; dimend paskeni sfaeyə me špejtne.

Paskeni festo nə špio. Kēnka ẽmoni i nanəsə prá.

— Lipi uli kryetə.

— Ška ká me tə fala sot nana?

— Mə ká porcetə ni pər kandra, e sot ká me m' i dano, ja priti Lipi me bazo nə gaz.

— E ti ẽn do me i dano nanəsa per kot dantia?

— Nuk kam kurgâ ška me i dano veto, pergegi Tefa.

— Si kurgâa! sa do pak ni tūbə hule.

Lule kīše me i fala me gip zēmero, por nuk kena na kopēta.

— Anâ prá eja me nane nə špio, e kam me tə mbaledə ni tūbə te bukurə me ja falə nanəsa.

Lipi tni kaeyə prei shēndit ju vūe mbrapa mještrit, e me Tefeno škuene hiška nə špio tə ti.

Aty mještri i ēoj me 'j hera na kopēta e me tə špejtə mbaledə huleto nā tə bukuru e mū t' ādāame, i lidi me ni lidaeə tə bukurə e ju da Lipit.

— E tes padē si ké me i jano nanəsa kūr t' i apē huletə!

Lipi mbet e kaḱyrte Tefena, si me e pveta.

Tefa aj veto s' dite ška me ƒano e kaḱyrte mještrino.

— Mira prá, ƒa mještri: teš po to mbosaj mue se si me i ƒano; por a ƒmo kë me i mbójto mënd do vjerša.

— Po, zotí mieśter, i ƒa Lipi.

— Mba veśt, prá. Kë me i ƒano ńíšta:

Diten' e ẽmonit t' and, o mun' e dašturo
Ńiket tubo hule due me t' duno peśkeš:
Merí kto hule, o nano; se jau' pasḱyrta
E ńi t' nasdese dašturia ki kë prei neš.

Kjo boj' e kuḱe t' a dihton dašturinin'.
Dašturiano prep ẽru t' a dihton dahë.
Špriši kto gep ká ńi, hule per hule,
E zënuren' t' ẽme kë me a geto nder ta.

37. Diten' e motmotit ta ri.

Prinadova.

Bab' e nano — Zot, u' kë dano
Per me mo rito — Me ma sodita
E ket ndëro — Perǧip hero
T' a mbój mënd — Per ǧip vënd.
Šuma vjet' tjera — Porsà véra,
Ruƒmi mue — Me u' šëndue.

38. Vaƒaznita.

Porsà huleve ta Prift,
Ki šperƒejno e hulxojna ngjet,
Ju bien' besat' e ńi diełit
E ńi tok' e vetme i ket.

Porsà luoni mi špejtne
Val' mbas valet ñitas škon,
Porsà zoga tui punue
Ñëni tjetrit i ndimon:
Kištû, o voši, nub' ket šokuł t' mbetun'
Na jeni' dy, por zënun â dî;
Porsà n' kšel â 'j Zot i vetun'
Ñi do t' ñehena une e ti.

39. Ndigjesa.

Cinit ju kândto foet noluto. Ñi dito hîni no kopëto, e get šuna kokotu per toka, ki kišina rue prei pënuet.

Cini u ul ne i nbaledka, por nuk e štini ngoja as dî, odë pse šenija tjera i jušino ne i korkue.

„Me kangera kanë noha," pote ne vëdi Cini, „no duheto ne paso fjalena e babasë e to nanose; une s' e dîs a jana pjeka uká."

Fenîat' i jušino se jana pjeka, e nuk bâjtne kek.

Por Cini porjegta: „Ju prî po poni se nuk âšt kek nuos ne i ndigjue babasa e nanose, ki no kan puno nuos ne i kangera. Mâ mire nuk ká kur pëno, se nuos ne i ndigjue babasa e nanose."

Sá škote tui mëndue Cini ñištû, ja mbezini i ati e hîni no kopëto. Cini sá e pau i duel perpara tui ngâe e i pa: „Baba, a no lêu ne e kangera ndo sû koso noha ki kan geta per toka?"

„Jo bir," i pa i ati; „ti e di se pënuete ki kan no per toka nuk halena; nunduna ne këna te čartuna, ne te hâo kek, e odë ne te nbyta; por nbasë kë ndigjue, teš po ta nap une noha te mira ki halena;" e koputi veta prei pënuete do noha te buknu.

Cini u šëndue, e i rua mire se ndigjoj, e nuer veš i dë se duheto gipunua ne ju ndigjue te parave.

40. Kanga e ǵelit.

Katund' e mahdo!
Kikiki-riki
Erdi kohn n' u ńdo,
Vjen dritn mbo ńi.

Kuš n' t' ştrucnse nos t' ngelin'
Kikiki-riki;
Mos šâni prâ ǵelin'
Se ndihet' me mozi.

Več t' smũnd' e to mbetun'
Kukuku-ruku!
Mund t' ngjaśin' me fjetun'
Giþ tjerat' i ðoj ă.

Con bêlk e zotonia
Kukuku-ruku!
Se motin' ki ă škrio
Se gôni noũ ju.

41. Biseda.

Kûr śhni gând ki flasino ne šoki šojna, nos bâni žurmo e nos ju bâni nder fjala.

Bunju t' urto, to ndalšomo; e mbassi to marojno atâ biseden' e vet, athero folni ška keni nevoja me fol.

S' duhets me šarto kuvêndin' e huej, tui pveto pâ mûso e vênd; duheto use i lûno tjerato to marojno fjalato e veta, perpuru se me i pveto ua e me ju niso punove t' ona.

Kûšte me hâo mire nuna nos me ju dano kurgûo n' i lypši ndo 'j sênd kûr ńši dzâno no puno to veta o tui hisedno me kênd.

Mos folni vënd e pá vënd; gueajo miro kohena me lypë ška doni, e keni me e dëftë mâ kolaj.

Mos merni vesin' e keq me fola per puna ki s' ja perkasina, e m' u perzie nder hîsmet te hueja.

Pritni me ju pveto tjeter kuk, e mbasandej folni me urtia e me ndrrvilim, per pá krénia.

Me fola âšt kolaj; per me fole miro â vëtit. Folni pak, e keni me gabue mâ pak.

Perpara se me fola, mëndoni miro ška doni me puna, e si do te folni mos me fole marrë e mos me ju ece fjala mbrapšta.

Kašyrni si flasina gjindja e urta; mbâuje mënd miro, e kûr â nevoja me fola škoni mbas tyne.

42. Kukuka.

Tuj luftue' Marukaue 'j kukuf' me lojna,
Šuna loj' e šnu ojna po i dolšin' prei sh.
E meftë me vôli, t' u pupte e šterngote,
Gjo diteu' i pote — „moj kukuf', e' jo ti"?

Por kukuka i pergegte, se foniove kur loja
S' ju ngjeta, mb' sá goja ju ndalet' mb' ñi eak,
Â škrenuen' per lojna m' u ul' e m' u čue:
Djë plage per mue-eot s' t' duhem' nepak.

43. Te mbasuemita mbaro.

„Šikjë, more bir," i pote ñi baba te bûrit, „tyo te vjen rûnda kûr te mesoj e te kortoj: por ta dîš se per te miro t' unde e kam.

Eja me mue ne kopšto: a e šef ñata darda ñutjë? Sá i ka pëmsto, sá te bukura e sá t' mbola! Por eja tëš kotû. Kašyre ñata darda tjetera mb' ata skâj, sá te vocafa e te kačija i bân dardhto."

„E ška do me pano, baba, kojò pano?" i pa i biri.

„Do me pano," ja priti i ati, se ato duvden' e paro e kena pënue, e kena kio e kena dolira. Kajò tjetera â ñita ei ká dašto veta, pá i mo kuš mbrapa. Ništâ odè ti no dnë me ja vše vešino kortineve to parave ké m' u ñita i nira e i vietšem; por no dnë me punue no vëdi ké me dulo per fake to zezo.

Djali ja vûni nšëndeno katyne fjalave, e ë' ato dito e mbrapa s' i muer per to keq kortinet' e to parave.

44. Čilja.

Čilja ká mbato dymbdeta vjet a â bâo si ñi grue e nira. Di me bâo ënrupa ai tjezata, por odè di me i aronue kûr škyleno, dzën me gylpnër gojzat' e šanelave, e bân šputa. Musundëj, kûr i del ngue, bân me gylpnër kuleta, lidoen, daroca e sá e sh' sënde tjetu. Teâ diška šët tui punue per prind to vet.

Kjeu šaneleta, mseulu, rîza, e di odè me kendisa šmasino no të. Veta i kepo kamišato e veta o petkata, e ñet kamëe e smukuba.

Kašvera si pauon nanu e gyšju, e dzën me bâo gryksa e bedže, e odè me kendisa.

Kûr vjen grueja ki lân petkato. Čilja i dzër tešato e pá lânse, i ñeho i perškon e ja nep; musundej kûr i vina, prep i ñeho a kau ardo to tana.

Kûr e ann bân ndo j petk to ri, o aronon ñi sënd to vjeter. Čilja ñi e šikjon.

Me ndie paluto tui kokoriza, nget te fuñika, mbaled vooto, e alâ to dzëta ja čon s' anoso.

Kûr šin odeno šerbotoroja, Čilja i ndiuson me hjeka pluhunino, me feštne kañigato e me vše gjpška no vënd to vet.

Skon ǧiþ kund ta čojnə nunu ne kəkyrə ndo 'j punə; ndînaun n' u vešo vəlaznît' e voerkə; ku 'j herə škon edë nə dugajə ne dzânə ne ńdîta tešatə e sà bâjnə, e nə ńehə pareta.

Dîsà herə e nnə ja lôu nə dorə nnjə tefterinə e i potə ne škrue nbo të sëndetə ki blehemə e ne vue hesâp; e Çilesə i vjen nirə se i duketə se šît bâə e zojə nse nbâjtə špiunə.

45. Puna.

Punegla t' pinen lerg ngimin'
Škon nder kanî e neper fuša.
Rep e rep kerkon nškimin';
Deri nata t' vîn kerkon.

Marînsanga tuî u nbašebun'
Nder gardîke e neper gûnbo.
Tuî lašue pëj e lik t' pliehun'
Deri nata t' vîn punon.

Mû' kaz' t' ñi strehet o n' kulm t' špiosə,
Ki dalandyšə tuî punue.
Tuî goclit' ñi čerden' fonios';
Deri nata t' vîn punon.

O ju punegla ki kerkoni,
O dalandyš', o marînsangə,
Punen' t' nej jo nos e lašonî —
Se kjo vajz nse jû punon.

46. Škoła.

I.

Une škoj na škola. Na školə dzâ ne kondue, ne škrue, ne bâə hesâp, e šum sëndë tjera. Mos ne dzânə, jos sî stîzə.

Per me dâhnə duhenə libru.

Librətə janə preĭ letaret. Letarə bâhetə me šele.

Librut kan šum fletə. Giþ e eilə fletə kâ dyə faĸe. Giþ e eilə faĸe kâ numərinə e vet. Mbə ti faĸe kâ šum teštə. Ŧeštatə kan tjalatə, se e eilə tjalə kâ baškazə, e baškazə škrojln.

Libri kâ bâlinə kâ škruhetə ẽmənî i ti — Âšt perkrejen ku teštolenə sẽndetə ki pərnẽndenə nabʼatə libor. Ikâli, nâ tə šumenʼ e herəsə âšt faĸoja e pərə e librit; perkrejen, nâ tə šmsenə, velsetə nə fund; por ndo j herə velsetə edê nə fifin.

Me e ruejtə librinə nâ nirə, štihetə nə karnuẽ, e nə špinə i vêlsetə lakarə e bezə, e nha tê škruhetə nə škrojln nrit ẽmənî i librit.

Me prə faĸetə e réjn tə librit, nsə ti þikə kocit ə drhnit.

Me škrnə nə duhenə pêndə, divit, letarə, libra e tjenə.

2.

Kâ giþ tarə divitnê, Une kan mudêmit, ne ânə per pluhunə, e ne gyp per pêndə. Divitî âšt si ti tas ku kitetə štupə e nerelepi. Kâ edê divitə pâ štupə, por jnsə ne šezik niʼə derdə nerelepi e ne tə ndyə petkst e librətə.

Pluhnsi vin ne térə škrimin. Nə vênd tə pluhnitə perdorohetə edê letarə þipocə.

Nə gyp vê pêndenə, por sʼ kan ne e lhnə kuî pêndenə ne nnjə perpjetə, pse nnndetə ne nə hasə dorə e nʼə þérə, jo ne nə dzieþə sŷtə.

Mundetə nieri ne škrue edê ne lapəsə. Lapəsa prehetə ne brisk. Šêjetʼ e lapəsəsə hâkenə ne tul baket ə ne riska gonet.

Me e ńye teper pëndesë në merrkep, lëkun pikesë e ndyen letërsenë. Mos me e tërë škrimtinë me pluhunë o me letra pipëse e me e nxjë librina, ndyhet škrimi. Šëjet' e merrkepit hiçenë tuj i krue me brisk.

Kam me ju vû mëndenë mos me ndyr letrenë me merrkep, as gështata as petkata. Nuk kam me i lëpi me gjuhë pikata e merrkepit, pse bân keq e âsht gjo e ndyeta.

Une kam dhá kartela. Kam letra ortahe per me škrue letra. Letrata ki škrubena nxjlena në surf. Ká zarfa ki kan tepina me gëmë; lagjeta e nxjleta. Por kam pá me nxjë letra me leskra brenxit e dyl ta kuq. Leskra e brenxit lagjeta me pëtyma; e dyli i kuq shkrihet në flaka të ftrit. Me rrnaxë (mbyra) i vëhet shëji dyllit ta kuq.

Unâsa ká do škrojta o figura, ki lëm mbë dyl të kuq kur rrjeta mbë të.

Letrase i bâjena vizate me frigo drenxit o hekurit e me lapsa. Në vënd të kotyne vizave perdorohet edhe ngrviza. Por me këto letra e trashë ngrviza nuk shfaqet.

Mos me i marë ora letrata prei tavolinet, ju vëhet sypri ndo ç' shtrid i randë.

Une letrata e librata i ruej në shtëpi, e çatena e mbaj nd' ado.

Në shkolë škrujma edhe mbë dafinë o frasë të zezë, me tompeshtër o me lapsa të bardhë. Škrimi mandej hiket me shpejtë o me sukul.

Kam me i mbajtë paster kartelat' e mia e librata. S' kam me i shpirë; s' kam me i skaravitë o me i ndye. Me mbajtë gjithë shëndetë dolirtë e në vëtull âsht ndërë per gjithë familje.

3.

Aj ki mə məsən ãšt nještri. I'me e dne mirə nještrinə pse mə bãn tə kandnešem. Prindja mə kan dənə jeten' e korpit. Mještri mə nep jeten' e špirtit ki ãšt məsimi. Prančej e dne nještrina si prindt' e mia. Kam me e ndêrue, me i ndigjno, e kam m' u rujta məs me ja čartə zêmərenə kuč. Kiše me kênə fakezt fort me e ãhmə nještrinə.

Para se me škue nə školə kam me i vûe nə vênd tə vet libral' e kartelntə, e kam me ju mufə dorenə prindve. S' kam m' u ndalə ngoše kah tə škoj nə školə.

Tə hêmenə nə školə, kam me hjekə feim' e kəmbenə; e kam me i panə nještrit: Nâdja e mirə, zoti nještər. Škoj e ri nə vênd t' ênə pâ bãn zâ.

Zgjidi libratə e kokyri ška me kâ pasə dənə me dzênə nještri.

Nə školə ja vê mêndenə ška məsən nještri e mundohenə məs me mə pêtue kuštii fjalə ki məsən.

Nuk flas kuč me šokə: nuk los me ta; nuk gergas tjerətə. Nə školə duhetə me ndêjə me urtiə e pâ žurnə.

Kâr nə pvetə nještri i porjegji pa u ngrətə, por edhe pâ krênia. Məs me e dita i pam šeš: Nuk e di.

Tə mbarnemenə školə, mbəledi libratə pâ u ngratə. Kâr dal prei školet, nuk lošohenə vrau; Tui dalə uli kryetə i pam nještrit: Lamtu mirə, zoti nještər, falemi ndêrəsa.

Ngrəsa nuk ndalenə me šokə. Por škoj fil e nə špia. Falenə me babenə e nse nanenə, e pres me bãn ška me penə ntâ.

Me mə pasə vue nještri ndo 'j perdim, e bâj me kujdes tə mad. E dzâ per mênd kandimina e ditəsə.

Por nuk due me dzâno gjâo pâ mara vesht. Kûr s' di âka do me punò ndo 'j fjalò, pves pûndena. Hera hera i vê âj fjalòsa e pves mandej mjeshtrina.

Nder dit, ki nuk kâ shkolò, koudoj ndo 'j liber ta miro. Por nuk koudoj gjâo pâ pveta prindta e mjeshtrina. Kâ libra ta miro e libra ta kaçia. Edê libra' e miro, nuk jana ta tano per fsenia.

47. Zanâteta.

I nadi Zot kâ krine gjip sêndet. Nieri nuk krîon gjâa.

Nieri vetê bân e godita ndo 'j sênd.

Katnovadkija me balta bân katnova, shtama e çinija.

Magypi me bulto bân tulla e tjegulla.

Kpiessi me kebrik, me gur e me kelkero bân mûr.

Kovaçi me hekur bân çilca, brava, dryna, rezo e âma sênde tjera.

Mjeshtri i drunit bân dyera, dalap, rafta, e tjera rakje.

Kujdêsi me ûr e me serra bân vâja, mâza, ngrîna arma, e âma bukurina.

Demasi preí gnrit dâer shkojta e fatyra.

Bûlka mâel linina n' ara.

Kazazi tier pêjt' e linit.

Pelhuresa me pêj bân pelhurena.

Kepasa me pelhura linit bân kamîsa.

Vegasi me ta tjebuna ta linit, ta leshit e ta mandashit bân coha e bazma.

Kepasi prei cobet pret petka.

Mullesi bluen grunina e e bân mâel.

Shnîçia me mâel bân bukena.

Punata ki bâben prei dorsa ta mierit pohena puna ndôra.

Nieri me punue perdoren disá ndimesa.

Bulku pen tokena me parnčenda, me vanga e me šát: kosíto barîno mé kose; kofa grunina me drapen; pret drû me kemese me sakice o me spata.

Kaposi pret eobena me geršîna, kepa me gylpena e i bjê petkove me njtîa.

Kundraldâja pret lakurena e šolina me pika bjek punato me dâna, biron šolina me bûz; bestron kundrato me brušа.

Mještri i drûnit šafon dafunato me šara, i lamon me zdrukp; biron me turjele; bâu vijato me gardena o me dalto.

Kpâsai bâu murina me mistrîa e me fakič.

Prehusi me kostra prefto pika, brisk, kemesa, kioza, sakica e spata.

Berberi finen me brisk-finos e pret fiokato me geršîna.

48. Ni kaša e 'j laša.

Nalt prei rêve del ni garpen,
Pen škamj e tremb' gipkênd,
E mandej berter kak mnêršem
Ki i škon zhui per gip vênd.

49. Mos luei me škrepaca.

Mâja e škrepacave kâ ni zeher te fôrt ki i pona fosfor. Ši famio ki i pošino šmenit Luš, mner ni dito do škrepaca, i lagi e ndyu dherto me to. Mandej me ata duer to ndyeta mner ni copa buk e škote tui e hungoro. Me âas filoj me i dinta na zênaro, sâ s' nmnd to dzête vênd kerkund. Ked nana ord balsa, erdne kojšiata. Por kerkuš s' kište ša me i bâo, pse s' dišina ška kište.

Luši kjûte, beritte e u perpâste per toka. Çuene e ƥitne mjekun (hekimin). Erd mjeka e kaḱyri niro e niro e ƥo: „D'ali ñšt helmatšun' me mâje škreporaš." I da bûrna, por teper vonə; i škreti Luš nuk pat pëtim e diḱ tuj brita e tuj u perdredə si tij bola.

A e puətə? Luši pat duerta e ndyetn me lung fosforit. Iyu bukunə me ta e u helmatis. Atâ prâ nəs hueni me škrepoca.

50. Gungaći.

Nə breg tə ñi liḱënit rite ñi dito di djal i ri gungoć, e guete pesk vetvna. E pasne do fonio faḱezes e ja vusne gazinə ƥo i škreti ište ñatti i perčudšem. Por s' ngjati šum e nâ faḱezin nder tə u rodzne e rao nd' ujə. Mb' atə šus gungaći hini nd' ujə, kapi djalinə, e pâ-drəšto aspak per vëdi e dzner prei liḱënit e e pëtoj prei deket.

Fonćato u pëndvene atə bera per gaz ki i kišinə vûe atî djalit zômerə bardə e i lypne tə šalunə.

51. Ñënci.

Ñi bari i vogel ruete doleta. Ñi dita, ne kestiso gindenə vikatî ak ku nmjt: „Ujku, ujku: po nə hə kljate!"

Tuj ndie kutə brinə u mbalod gindja mb' atə vênd: por djali i kište tëjtə, e nuk kište njk kerkûnd.

Ñi tjetersə berə erd ujku pərkinênd.

Atə botə barin filoj ne britə nə kupə tə kieloso: „Ujku, ujku, kuš-trin!"

Por kerkuš nuk huejti vêndit, e ujku i nmer kjinə nâ tə bukur.

Ñënoit nuk i dzêlotə boso as kûr potə tə drejtonə.

52. Rêna.

Mos pnej rêna kuŕ, o fomio.
E gîpmon' t' i kêš no monîo.
Ši nderškim â fort nâ mirò
Se rençak ndokuš nse to pîro.
Mos t' škojno nšêndja se ne rêna
Fajino t' and e nbošeh' pernrênda
S' vanon dita, gêo s' o ndalo.
E no fušo rêna kâ ne dalo.
Por vê nafja kâ ne to nbeto
E kund bes' nak kê per to'gôta.
Dêh to drejten' no kjoft' se e pue,
Por rençak kan ne t' kajtue.

53. Vešа.

Kûr êohema prei te ftrenesso, vešeno ne to špejto.

Perpara nie vešto nana, por teš di n' u vešo veto.

Špêndto e baktija nak kan nevoja per vešo; pse špendto kan gogola e beŕeto jana leŝatake.

Nieri lên lakuriŕ; por Zot' yno i kâ dano nêndo ne diato e duer me punue; prandej prei disâ bimave to tokosa e prei leŝit to baktiove, nieri dî ne ja bâa vešeno trupit to vet.

Carapoto, fanelato e petkato ŝgunit o eobet bâlleno ne leŝ beŕeŝ.

Kajo kamiŝa Ki kan ne štato e brandavekato jano to panukto; kâ edè kamiŝa e brakeŝa linit; panuka e linî jano bimo toket.

Kandrato kapuesto e opargato ki nbapino katendarato ŝ' ŝaret jano? Jano lokuret to baktioso.

Kəkyr sà i mîrə âšt i madî Zot; sà mîrə e do e e kujtən nierîne! Kà mbuša tokenə me bimə e kà fala štûzətə več me na vjefta sàve.

Kûi duhetə me i pusə lakmia, e me punə se âšt vešə mirə? Natî ki mbahetə paster.

54. Uškimi.

Haeja e pîja e mbajnə nierîne gjêl.

Une hà me madje, me mîesdhitə e me mbrunje.

Kûr nlemə me hangerə buk, muk bəhohemə pà musə me hua, por hà kadàl e mdjerzîšt, e muk i mlyej gištutə me mslyra.

Të vjen të mlyetə kûr šîlemə do mdjerz ki bəhohemə mbaj huejet si lugetenaz; muk e dinə atà të mjerətə se, tuî hangerə tepər, prišimə vêdimə e bimə të lig.

Uji âšt ñi pîje e šandoštə e buka ñi hua e mbâjšanse. E me se bàhetə buka? Grumi ki âšt bimə, šihetə, bluhetə me mulî e bâhetə miel; mandej me miel gatohetə buka, dzihetə brumi, ñeštə e pîketə në furrà. Bukemə masandêj e hàmə me miš, me djathə, me kjumështə e byhacetə tjerə.

Por të vobekətə a kan me ška' me e hângerə bukemə? Ah! jo. Atà të škretətə muk mund të ngilsemə as me buk jàtë; prandej punə të mirə bâjnə ñuta ki jan ñesinə dorenə me ndə ñi lansoža.

55. I vorfani.

Jam shà i vogel — jam i pà gjùa,
Pà buk gjip diten' — tui u fik' ûnit:
S' kam kah' s' kam natën' — E gyšja m' rao
Perrubyz prei s' liget — Mbî 'j grušt byk grûnit.
E me m' dok' gyšja — Ku i njerî škoj?

Kúr ju ſtrij doreu' — E tui driú' ſi,
Pse m' þoú, o buſu — „Mos ſi gó punə"?
Jam alá i vogel — Me panəə s' dí.
Me kénə má i ritšem — S' jam dzá per dunə.
Por kak i vocel? — Ku nənd t' punoj?

O djelu, ki delni — Me grəə, nse trinə,
Maþun' e vešun' — P'er bukurio
M' u pas dek' baba, — Me kën' jetinə
A kiš me kénun' — per jó njeft zio?
Jam daþ' e dešun' — jam i pášəndet
E kuš tə njerit — Doreu' s' na ñét.

56. Perendija.

Krijuesi i kielsə e i tokəsə ášt i nadi Zot. Aj i Lumi me ñi fjalə tə vetənə ká krinə gipška šofinə nse sy e gip ška ášt nə šekul. Kətə þetə ki kənə e gip tə nirntə ki na þepojnə Zot' ynə nə i ká dnnə.

E ku gindetə Zot' ynə?

Zot' ynə ášt nə kiel, nə tokə e gip kənd. Ku do me vojtə niери, e ë' ka do me bño, Zoti e šef; edé mëndimet' e nbošeluta e dišireto e zëmerosə i dí.

P'erendija na urdənon me kénə tə nirə, tə drejtə e tə ndigjnešənə; na þotə n' u dašta me šoki šojnə si volazenə, e mos me i bño keč kti.

N' i ndigjošinə tə nadit Zot, ká me kénə e nira e jonə, mos i ndigjošinə, nší zi per né.

57. Dora e Tenzot.

Veš' nse lule del P'rëndvéra
E me þezə po i ñitə dieli;
Mbi gip mnej békne kjoft' Priš
Ki na prúni gip ket šénd.

Por ke duhija — mi viškuhe
Gádi gip lulet' — na i ká farue?
Ah mos nukoni — gjind e pápickun',
Se lulja e hjekun' — La kokërr' ne vënd.

U' poḱ pëna e mbaroj gepi
Edhe dinani po na avitet';
E prei akafit topitet'
Lás e pëm' e po mbaron.

Jo s' mbaron pëna — nen akul fjetun'
Per m' u pertrienun' — fórca ká me getun';
E kúr mot Prilli — t' kjehet' pur s' ri
Per bukurio — del e lulzon.

Me t' pervujt' e me dashnio
T' nndit Zot t' ja puqina' doren';
A t' čoja dielin' a t' čaja boren'
Per t' mira t' on' gip her' punzon.

58. Kopshti.

Une te kpija kam ni kopsto te bukur rep e rep n' avulio. Mbe tri hnsto i sieleto rokni ni tande, ki mbushete me ni to mire e t' embel. Baba e lage tandeno per gip vjete me gur kálit e e shrtinon me e rueito prei dergeto.

Mbe tjetere ana te kopshtit ká shum pëna te mira, kumulu, zerdelija, moll, bajama. Disá jano ngreche ni murit e e mbelojne krojt.

Xeno gip faro fikš: konginen, sultan, tivarne, bajame.

Ká edhe ni Kershia, ki me knalle ne Kershuer; ká ni dardo ki i pjek kokerrate ne vjeshe, te buta si telyeni e t' mbola si njalta; ká ni pjeshke ki mak e ká shkeno.

Kopšti ãšt dao vuãj vuãj; e baba kà vño no ta ĝiþ fara perimeš: lukaun, sukato, koro, mardanox, selen, grošo, ŧepa, baþa, bîzi, spoca, patridžuna, tranguj, baston, kunguj baeso, e ĝiþ faro perimeš tjera.

59. Luleta.

Une per védi jau dano mã fort mbas kopštit ta luleve. E kam dîmênd ta voceř, por ta bukur fort.

Kam mbrênda ĝiþ faro luleš: drandofile ta barda e ta kuke, ki lulzoĵno do no Máj, do na Keršner, do per ĝiþ nuej. Kam vjolca, lule vãþa, filrigena, lule ale e do lule ki ju vjen éra e nfra ĝeþve.

Kam edè lule nubiga, kurajfilo, juseminn, zymbyla, e ŧeþ e ŧeþ gurdit kà lule mustake.

Na miedis jano zanuka, maršaloja, lule ĩkindla, e dý lule lejleka ki jano ŧita e jano bâe si pêno ta mano.

Na koušto ta luleve kan dzâno e bâjno čerdena per ĝiþ vjeta bylbylata, ki kanlojno pâ preka. Škojno e vino per ĝiþ vjeta, pse kerkuš nuk i preka. Me e ju perkito cerdeno na m'byte buba.

Hepa hera škoj edè une me panue no kopšto; mihi, dolîrâ, e lagi luleta; e kûr ãšt vapa e made ŧi ne mafo fresk nder lule.

60. Zamaku.

Perrabê ĝiþ lula
Ki dalin' n' véro,
Une zanakut
I bâj mã ndéro.

Â mbreti i luleve,
Â bukuria,
E me duk' t' andšome
Šeŧon pastria.

Kâ drandofilja
Duk' e žuna éra.
Por me nuò fêŧa
Doreu' m' a þéra.

Vetun' zanakut,
Kûr t' čilin véra,
Pâ þér' pâ t' vrâmun',
I ndihet' éra.

61. Ditt' e javəsə, e muejtə e vjetəsə.

Štatə dit e štatə net bâjnə ńi javə. Ditəsə sə parə tə javəsə i jonə e Dielə: tə dytəsə e Hanə; tə trətəsə e Martə: tə katərtəsə e Merkúrə; tə pështəsə e Ejtə; tə gjaštəsə e Prendə; tə štatəsə e Štundə.

E Hanja i ðoj fjalə tə Martəsə me pvetə tə Merkúrənə a kâ ndie e Ejtja sə tə Prêndəsə i kâ jonə e Štundja ki âšt festə tə Dielə.

Tridetə dit, o aty pari bâjnə ńi muej. Gjp i eili muej kâ ðmonin' e vet e pə t' i permbúdi vešt: Kalandori, Frori, Marci, Prili, Mâji, Keršori, Korikn, Giuši, Štatori, Tetori, Nandori, Detori. Pačə sə kətə muej kan tridetə dit o aty pari; pse do kan tridetə, do tridetə e ńi, e Frori kâ ńizet e tetə dit e dhâ herə ńizet e nandə. Se tə eilinə muej me sâ dit kâ o diftojnə katə vjeršə:

Prił, Keršner, štatuer, nandori
Kan se i eili dit tridetə;
Več kâ frori j zet e tetə,
E gjp tjerətə tridet' e ńi.

Dymbdetə muej bâjnə ńi vjetə.

Vjetə kâ kater stinə, kâ tre muej pər šokə. Stinətə janə:

Prêndavéra
Vêra
Vještə
Dimani.

Prêndavéra bjé na muej tə Marcit, tə Prilit e tə Mâjit; véra na Keršuer, na Korik e na Giušt; vieštə na Štatuer, Tetuer e Nanduer; Dimani na Detuer, Kalanduer e Fruer.

62. Prëndəvëra.

Dimmit toka âšt þâta, pâ bâr e pâ geþ. Vjen prëndəvëra e nse ’j herə nungulon buri e dalînə luletə. Pëmatə vešenə me geþ e mbušenə me lule edhe stâ. Dheli fiłon me dzeə mâ fort, e femija mundenə nse dalo nse luejtə nd’ oboł, nə kopëtə e nə livadə. Kþejnə prei dheut tə lerg zogł’ e bukurə, kandojnə, godisinə čerdetə nder kopëtije, nder ograja e nder pyłna. Bretəkocatə bertasinə nder kanetə, bletətə dalinə prei zgojve e škojnə nse mbəlodə dył e zjaltə nder lule tə malit e tə fušatə. Tə zbardonenə drita bulkû škon me punnə tokenə.

Mbə kotə stînə bienə Paškatə, i Šelbasmî e Ilošajtə.

63. Prëndəvëra.

Filoj toka n’a pertrie,
Mal e fuš’ â giþ blerîan,
E prei bješkve tuj n škrîə
Ulet uji pâ pušim.

Del prei zgojš e oénšinja bletə
Dalinə þanegolst’ per nael;
N’ prak tə deros’ ńi plak i škretə
O nd’ oboł, n’a dzénnm’ del.

Kudoþn’ bylbylat’ nder ograja
Tuj punł per fole t’ vet;
T’ škretin’ bůlk e nun uzdaja
Me i škú nbar’ taj mund ki ket.

Kudo, bylbyl, nb’ at giuhen’ t’ ande
Dzéju n’ diel, o i ngriti plak,
Flutrô blet’ giþ kah tə kůnde,
Mos u lodni, þonegla aspak.

Punə, bálk, punə; hitija
Ká me t' dan' e jet' e pëtim;
Vet' prei kielet Perendija
T' ðon nä t' dështnin' békim.

64. Véra.

Mbas prëndavéras vjen véra. Atə hero fíðon per ñimënd tə dzëtitə, e dielí djeg sá s' ká nä. N' arə šifenə kaldzit' e grunit; pikenə sá e sá pëmə, naðatə, darðatə, kumulatə, zerdelijatə, pješkatə. Çip sëndi gəzohetə per tə miru kí i madi Zot šprazə permbi tokə. Kúr dieli â tuí djegə tokenə e nai þoə arətə, vînə šínatə e zbasînə tokenə e napinə fukío nä fort; duhijatə e štergatutə dalîrinə havánə, e tə nharruemen' šin i madi Zot na Kot nə kiel ylberinə.

65. Véra.

Mb'rini véra, e tuí ðakrue
Ndibet' dielí per çip vënd,
E prei drípit tui blérue
Arat' u bâne t' çipa n' šënd.

Mih' ad' arnaje katundari
Tui ðag' token' me djers' t' vet;
Kýt prei nádjet kosatari
Tui pana' n' livadə pret.

Nen vap' t' dielit me hitiə
Ško ti, o vajz', o grua ško:
Tuí kotə grunin' me čaltiə
Dorea dorea m' a vëndô.

Ñikŷ mûnd ki škon sá ndóra
Ká m' u nd'rue špejt n' pušim:
Kúr t' vîn akulí e t' bien bóra
Prei k'ti mûnd do t' keni pëtim.

66. Vjeshta.

Na vjeshtə fihon m' u shkurtue dita e m' u zgjatə nata; e ditə per dita shkon tui u freskue havája.

Nder ar' e nder kopshtije janə pjekə pématə, e gindja i mbledhinə e i rrejnə. Më vonə bulkitə pejnə token' e e mielinə parsorí.

Mbassi tə mbəlidhenə pémat' e tə vilətə rrshí, fílejnə m' u zvérdə gept' e fshohen' e bienə nə tokə.

Na vjeshtə zogtə, ki janə t' arduna, nisen' e shkojnə per déna tjera, ku shtí dimsani më i butə, me kpyə prep parsorí na prendvéra.

67. Dafandyshasa.

Ke Statori tesh mú mb'rini,
E pa m' lanun' muk po ndalde:
Ké me shku' ku lulzon vrini,
Me dét tjer' nse tjetra mide
Ké m' u falun' kah kendon,
Moj dafandyša, ki stegton.

Per gip nádje vet' e ngrita
Tui ceil' sytt' per ne lotue,
Neper bór' e brynta t' shrita,
Tesh kujtoj se edh per nue
At' zán' t' and e lson, si para,
Me m' aakn', dafandys' stegture.

Ndoshta 'j kryk, kúr t' vin prendvéra,
Ké me getun' mbi ket' truel;
Permbi sé, dafandys' e mjera,
Ndalu 'j hera, se fati t' o suel,
M' lut pushim, mb' at' gjuh' ki ké,
Moj Dafandyš stegtare e ré.

68. Dimoni.

Luleta kan mbarue, gelpt' e pëmove kan raa. Mal e fusa â mbolue per gip vënd me bóra. Ujnata jana ngrisa. Zogta kan ika, e kan lânë pyll' e ograja, e nuk na kanakina më atò kângo to bukura; havója âšt e fiofta, e ta ptn gištata.

Per mos kujtoni, o fauia, se i mudi Zot kâ hjeka doro prei neš. Mo koŕo to vještoa, na kâ dano ška kena nevoja me fnue gjâl na dimen. Deleso i â rito lesi; edè štâzave tjera ja traŝue kymja e bâa mâ špeŝta. Ŝištû Dora e Tenzot ja kâ preo ka j petk per dimen. E kûr reŝo bóra šum, a nuk âšt bóra si ti jamuŝa ki Zot' yne ja strom tokaso ne e mbajt dzeta, e nos me ngrisa prei akullit?

69. Dimoni e plaku.

Neper fsh' e neper male
Frȩn marlani me stuhia:
O murlà, at' frȩmen' ndale,
Ndalu, akul, mos me ngrisa,
Mos ma ngrini ket' pik' gjuk.
— Struku struku, i škreti plak.

Po del dimni me kos' ndôre,
Ôeþ e bâr i kâ kosita;
Ket balkoni pjalm e bôra,
E plak škreta, tui merdita,
I þot' vêdit me zâ puk:
Struku struku i škreti plak.

Mësala e sêndeve.

(Të shëmë me * janë vjersha.)

Faqe

Zânlëdije . . . . . 4—97

Kandime.

Nr.

1. Zina 98
2. Vajza e dimëcome 98
3. Bleta 98
*4. Puna 99
5. Luleta e pëmalta 99
6. Vakat i dasitme 100
7. Fomija i dalirsë 100
8. Tenzat 100
9. Zârgeja 101
10. Mola e ëartme 101
11. Sahati 101
*12. Ndima e Zotit per Fomia 102
13. Puna ëon ë 102
14. Ni tâbe lule 103
15. Trim e i mbarëm 103
*16. Nâdia 104
17. Na pëndeo 104
18. Ni zog i mëcëm 104
19. Nyneja e drejte 105
20. I dëg mitn 105
21. Dy lundratarëta 106
22. Ni kaod 106

BKSH

BKSH

BKSH

BKSH

BKSH